

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX

Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SPALIS — OCTOBER 4, 1985

Nr. 194

Žvilgsnis į TSRS darbininkų padėtį

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio

(Tęsinys)

Atėjo naujas bolševikų elito statytinis — Brežnevas. Jam valdant elito pozicijos sutvirtėjo. Tai naujoji klasė, kurios branduolį sudaro aukštieji ir vidutinieji partijos vadeivai. Prie jų šliejasi imonių ir įstaigų valdytojai. (Tas pareigas gali užimti tik partiečiai.) Tokioje didžiulėje šalyje jų gana daug. Ši klasė tartum voratinklį apraizgė viską. Jos nariai dalijasi tarpusavyje visas vadovaujamas ir pelningas vietas. Jie susikūrė įvairias privilegijas, kurias nuo eilinių piliečių krūpčiai slepia. Jie statosi vilas, istaigų namus ar butus. Jie važinėja į užsienį (bolševikų imperijoje — tai prabanga, nepasiekiamą eiliniams piliečiams). Jie susidarė galimybes naudotis deficitinėmis bei užsienietiškomis prekėmis iš bazių ir tik jiems skirtų parduotuvių. Jie užsiima stambia spekuliacija ir kyšininkavimu. Jie godūs turams. Valdžia — jų ūkinės gerovės laidas, todėl bet kokia kaina stengiasi tą valdžią išlaikyti. Jie šmeizina, apklauskia meluoja, veidmainiauja. Jie grūdo žmones į kalėjimus ir konclagerius, sunaikino milijonus ir sunaikins, bet valdžios neatduos. Ta naujoji klasė gyvena savo aukso amžiu.

Kuriantis bolševikų imperijai buvo idealistų ir svajotojų. Šiandien jų nerasime su žvaie. Dabar bolševikų elita sudaro partiniai karjeristai, siekiantys materialinės gerovės. Proto čia nereikia. Priešingai, mąstantis žmogus — pavojingas, nes jis supras melą ir apgaule. Toks nepakils partinės karjeros laiptais. Jais lipa žmonės menkų protinių

gabumų, veidmainiai, prisiplakėliai, tinginiai, kurie normalioje visuomenėje nieko nepasiektų ir nesiektų. Čia jiems užtenka būti partinių dogmų šalininkais ir vykdyti vyresnybės įsakymus. Tokiems karjera užtikrinta. Jie gali klestėti tik šioje santvarkoje. Todėl visos tos menkystos taip atkakliai gina bolševikinę santvarką, o iš tiesų — savo pilvus. Jie kaip vilkų ruja skaldydami ultimais, taip inišiusiai puola tuos, kurie bando juos demaskuoti. Jie dangsto savo tuštybę blizgučiais, kuriais nusagsto ne tik krūtines, bet ir pilvus. Tomis skardelėmis stengiasi stebinti visuomenę, papirkti ją tais blizgučiais. Nori, kad žmonės siektų jų skardelių, džiaugtųsi jomis ir nereikala būtų didesnių atlyginimų bei geresnių gyvenimo sąlygų. Save vaizduoja visuomenės vadovais, būk tai pažangiausių idėjų skleidėjais. Todėl esą jie reikalingi visuomenei, nes ši be jų pražūtų. Jie dedasi apsišvietusiais, humanistais. Tačiau pakanka į juos pažvelgti šiek tiek giliau ir pamatysime godžius bei žiaurios egoistus, dogmų persunkusius nevykėlius. Tai toks dabartinis bolševikų elitas.

Darbo liaudis Brežnevo laikais savo gerovę — kėlė vagystėmis iš imonių, papildomais darbais atostogų ir poilsio dienomis, smulkia spekuliacija, sukčiavimu bei kyšininkavimu. Taip išliaupsinti atlyginimų kėlimai nedavė apčiuopiamų rezultatų, nes tas priemonės lydydė prekių kainų bei išdribo normų kėlimas. Padėtį sunkino nuolatinė infliacija.

(Bus daugiau)

Gorbačiovas apie erdvės ginklus

Paryžius. — Sovietų vadas Gorbačiovas, atvykęs į Paryžių, tuoj pradėjo kalbėti apie Amerikos erdvės gynybos projektą. Sutikimo ceremonijose ir vėliau iškilmingame bankete Gorbačiovas įspėjo, kad pasaulio laukia sunkūs laikai, jei Amerika žengs pirmyn, didindama ginklų lenktynes. Jis ragino Prancūzijos ir kitų Europos šalių vyriausybės jungtis su Sovietų Sąjunga, stengiantis užkirsti kelią ginklų lenktynėms erdvėje ir mažinant tas lenktynes Žemėje.

Spauda jau anksčiau rašė ir dabar iškelia faktą, kad Gorbačiovo vizito Prancūzijoje tikslas yra propagandinės pastangos įtikinti pasaulį, kad tik Amerika kalta dėl dabartinių įtėpmų.

Prezidentas Mitterrandas, sveikindamas Gorbačiova, pasakė, kad šis vizitas yra labai laiku, nes pasaulyje viešpatauja konfliktai, kančios, puolimai prieš žmogaus orumą ir jo teises. Tarp Sovietų Sąjungos ir Prancūzijos geri santykiai jau yra tradicija, pareiškė Gorbačiovas, išreiškė viltį, kad tuos ryšius dar galima sustiprinti.

Stebėtojai kalba, kad Sovietų Sąjunga labai patiko tai, kad Mitterrandas atsisakė dalyvauti prezidento Reagano siūlomam septynių pramonės

valstybių vadų pasimatyme New York'e. Prancūzija tame pasimatyme nedalyvavo. Ten pakviesti: Japonijos, Kanados, Britanijos, Vakarų Vokietijos, Italijos vadai. Šios valstybės, kartu su Amerika ir Prancūzija, kasmet suvažiuoja tartis ekonominiais klausimais. Prezidentas Reaganas norėjęs pasitarti prieš vykdamas į Ženėvą susitikti su Gorbačiovu. New York'e Belgijos ir Olandijos diplomatai išreiškė nusivylimą, kad į pasitarimą kviečiamos tik didesnės sąjungininkų valstybės. Ginklų kontrolė svarbi ir mažesnėms šalims, pasakė belgų užsienio reikalų ministras.

Vakarų Vokietijoje riaušės vyksta ne tik Frankfurte, bet V. Berlyne, Hamburge ir kitur. Raudonosios Frakcijos teroristai, kitos komunistinės grupės, paprastai chuliganai ir „naujųjų nacių“ priešai degina mašinas, plėšia parduotuves, mėtė į policiją akmenis.

Lenkijos valdžia suėmė pagrindinį dirbantį „Solidarumo“ veikėją Josef Teligą. Kalnime sakoma, kad jis gaudavęs pinigų iš užsienio subversyvių centrų: CIA ir iš V. Vokietijos saugumo.

Bolivijos valdžia pasiuntė į gatves šarvuotus, suėmė tūkstančius demonstruojančių darbininkų, kurie streikuoja jau 17 dienų.

Ženėvos branduolinių ginklų apribojimo derybose kalba JAV delegacijos vadas Max Kampelman. Šalia jo delegatas derybose, dėl vidutinio nuotolio raketų Maynard Glitman.

Gorbačiovas bando skaldyti Europą

Paryžius. — Sovietų komunistų partijos gen. sekretorius Gorbačiovas savo pirmajam išvykai į užsienius pasirinko Prancūziją. Komentatorių nuomone, jis tikisi įvykti dar didesnį kylį tarp Prancūzijos ir JAV. Prancūzijos vyriausybės aiškiai nepritaria prezidento Reagano erdvės gynybos iniciatyvai. Prancūzai jau daug metų, ypač prezidento de Gaulle laikais, nevengdavo pabrėžti, kad jie nuo Amerikos nepriklauso, jos politiką gali remti, bet gali ir jai priešintis. Gorbačiovas tikisi, kad Mitterrandas aiškiai prisidės prie Kremliaus kampanijos prieš erdvės militarizavimą.

To Gorbačiovas gali ir nesulaukti. Paryžiaus vyriausybė, tiesa, nepritaria Amerikos erdvės ginklų projektui, tačiau taip daugiausia daro dėl savo interesų. Prancūzija turi savo branduolinius ginklus, turi atominės bombos ir raketos, turi povandeninius laivus, ginkluotus branduoliniėmis raketomis. Dėl to prancūzų vyriausybė ir išėjo prieš Amerikos „žvaigždžių karą“ ginkluotę, nes ji padidinsianti JAV dominavimą Europai.

Stebėtojai prisimena, kad prancūzai griežtai pasipriešino Maskvos reikalavimui, kad Amerika, besideredama dėl branduolinių ginklų apribojimo, įtrauktų į savo turimų ginklų skaičių ir prancūzų bei britų branduolinius ginklus. Jau kuris laikas nieko apie šį sovietų reikalavimą nesigirdi. Kremlius nutarė šį reikalavimą užmiršti.

Aukštas prancūzų valdininkas prieš Gorbačiovo atvykimą pareiškė reporteriams, kad sovietai gali nebandyti atitraukti Prancūziją nuo Vakarų sąjungininkų. Detantė gali būti ugdoma, tačiau šiuo metu neįmanoma sugrįžti prie vadinamojo „specialių ryšių“ tarp Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos. Sovietų politika grasinimais ar įkalbinėjimais suskaldyti Vakarų Europą aiškiai nepavyko dėl visai praktiškų priežasčių. Gražūs Maskvos žodžiai eina sau, o jos politika — sau. Korėjos lėktuvo numušimas, Afganistano okupacija, sovietų vidutinio nuotolio raketų išdėstymas Rytų Europoje, Lenkijos prisipaadinimas, žmogaus teisių susitarimų Helsinkyje nepaisymas pakeitė prancūzų

žvilgsnį į sovietus. Toks Maskvos elgesys labai pakenkė ir prancūzų komunistų partijai, kurios narių skaičius prarėję, partijos įtaka nusmuko. Prancūzų užsienio reikalų instituto direktorius Pierre Lellouche pasakė korespondentams, kad Mitterrandas jau yra pareiškęs sovietų vadams teisingų priekaištų. Kai sovietai ėmė išdėstyti į Europą nukreiptas savo SS-20 raketą, Mitterrandas pasakė: „Pacifistai yra Vakaruose, o raketos — Rytuose“. Mitterrandas pažiūrė į Gorbačiovo pareiškimą, kad „mes visi esame europiečiai“ yra ta, kad europiečiai yra ir čekoslovakai, kurių socialistinėj Dubček režimą sovietai kruvinai užgniauzė, ir lenkai, kuriems Maskva įsakė jėga išardyti „socialistams nepriimtina“ „Solidarumo“ judėjimą. Prezidentas Mitterrandas yra jau gynybos Maskvos režimo persekiojamus disidentus, kaip Sacharovą. Neabejojama, kad jis tą klausimą vėl primins ir gražiai besisąsiančiam Gorbačioviui.

Griuvėsiuose rado dar vieną gyvą

Meksika. — Nuo dviejų stiprių Meksikos žemės drebėjimų praėjo jau dvi savaitės, tačiau trečiądienį griuvėsių valytojams pavyko rasti dar vieną gyvą žmogų. Tai 9 metų berniukas, kuris buvo dar gyvas aštuonių aukštų pastato griuvėsiuose. Prieš savaitę buvo išgelbėti du kūdikiai ir viena moteris, kuri kitą dieną ligoninėje mirė.

Žemės drebėjimas paskatino užsienio bankininkus palengvinti Meksikos vyriausybės užsienio skolų mokėjimą. Susitarė, kad Meksika galės atidėti šešiams mėnesiams 950 mil. dol. įmokėjimą užsienio bankams. Meksika labai įsiskolino ir turės grąžinti bankams 96.4 bil. dol. Iš visų skolose paskendusių valstybių tik Brazilija daugiau skolinga. — 102 bil. dol.

Iranas ir Irakas abu skelbia apie didelius laimėjimus šiauriniame fronte, kurdų apgyventose kalnuotose provincijose. Pagal abiejų šalių pranešimus, kovose žuvo 4,500 karių.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Izraelio statistikos biuras paskelbė, kad pasibaigus 5745 žydų metams, rugsėjo mėnesį, Izraelyje buvo 4.255 milijonai gyventojų. Iš to skaičiaus 82.5 nuos. buvo žydai, 13.5 nuos. musulmonai, 2.3 n. krikščionys ir 1.7 nuos. druzai ir kt. Per praėjusius metus gyventojų skaičius pakilo 1.8 nuos. Žydų gyventojų skaičius paaušo 1.6 nuos. musulmonų skaičius padidėjo 3.2 nuos.

— JAV saugumo įstaigos gaudė buvusį žvalgybos agentūros CIA tarnautoją Edward Howard, kuris slapstosi. Neseniai į Vakarų pabėgęs KGB agentas Vitaly Jurchenko atidengė, kad Howard buvo sovietų šnipas.

— Pietų Korėja paskelbė amnestiją ir paleido iš kalėjimų 800 kalinių. Tai padaryta Korėjos valstybės įsteigimo 4318 metų sukakties proga.

— Federalinis investigacijų biuras (FBI) įrašė į labiausiai paieškomų piktadarių sąrašą Richard Scutari, 38 m. Jis buvo „naujųjų nacių“ radikali organizacijos „Order“ vadovaujantis narys, tos grupės saugumo direktorius. Kiti to ordino nariai teisiamai federaliniame teisme Seattle, Wash. FBI labiausiai ieškomų sąrašą yra 10 nusikaltėlių. Scutari yra prisiekęs, kad jis gyvas nepasiduos.

— Britanijos premjerė Thatcher paskelbė, kad netrukus jos vyriausybės delegacija susitikus su Palestinos Laisvimo Organizacijos delegacija. Dėl to susitikimo Izraelis pareiškė Britanijai protestą.

Uždraudė įvežti P. Afrikos monetą

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pasirašė dekretą, kuriuo uždraudžiama importuoti iš Pietų Afrikos respublikos jos „krugerando“ monetą. Draudimas įsigalios spalio 11 d. Parduotuvės ir bankai iki to laiko galės monetą pardavinėti.

Aukso monetų supirkinėtojų tarpe „krugerandas“ buvo populiarius. Šalia jo mielai perkamos Meksikos auksinės monetos ir Kanados „klevo lapo“ monetos. Kongrese buvo siūlymų nukaldinti aukso doleri, kurį aukso mėgėjai galėtų įsigyti.

Šis įsakymas siekia paspausti Pietų Afriką keisti savo rasinės segregacijos politiką.

Beirute nužudė rusų diplomata

Beirutas. — Libano musulmonų radijas priėmė nežinomo žmogaus telefoninį pranešimą, kad tuščiam žemės plote, netoli buvusios palestiniečių Sabra stovyklos, guli nušautas rusas. Libano policija tikrai rado penkiais šūviais nužudytą sovietų diplomata Arkady Katkov, kuris su kitais trim rusais buvo pagrobtas pirmadienį. Katkovas, 32 metų amžiaus, buvo sovietų ambasados kultūrinis atašė.

Musulmonų fundamentalistų organizacija „Islamo išvadavimo jėgos“ paskelbė per musulmonų radijo stotį, jog ir kiti trys sovietų diplomatai bus vienas po kito žudomi, jeigu Sirijos remiami „ateis-

tai“ nesustabdydys savo puolimo Tripolio mieste.

Kitame telefoniniame pranešime Vakarų spaudos agentūrai nežinomas vyras įspėjo, kad sovietų ambasados pastatas bus susprogdintas, jei sovietai iš ten nepasitrauks per 48 valandas. „Mes įspėjame, kad už 48 val. visi sovietų diplomatai ir KGB nariai bus palaidoti griuvėsiuose“.

Be nužudyto Katkovo, musulmonų pagrobti: prekybos atašė Valery Mirikov, spaudos atašė Oleg Spirin ir gydytojas Nikolai Sversky.

Valstybės departamentas pasmerkė Katkovo nužudymą ir pareikalavo, kad grobikai paleistų visus įkaitus: sovietų diplomatus ir visus užsieniečius. Amerika smerkia tokį barbarišką, kriminalinį elgesį, pareiškė departamento spaudos ryšininkas Charles Redman.

Kaip žinoma, Libane įkaitais dar laikomi šeši amerikiečiai, keturi prancūzai, trys britai ir vienas italas.

Tripolyje vyksta kovos tarp sunių sektos „Islamo susivienijimo“ (Tawheed Islami) ir Sirijos remiamų kairiųjų jėgų. Islamo jėgoms vadovauja šeikas Saeed Shaban. Jis praėjusią savaitę apeliavo į visų kryptį musulmonus smogti smūgi Sirijai, kuri siekia Tripolyje išduoti visus tikinčiuosius.

Sirija oficialiai dar nepasituntė savo kareivių į Tripolio kautynes, tačiau apsaudo musulmonų pozicijas artilerijos pabūklais. Sirijos okupuotose vietose kairiųjų jėgos laisvai veikia. Neabejojama, kad sirai galėtų sustabdyti puolimą, jei norėtų.

Šeikas Shaban, nors pats sunių sektos, palaiko gerus ryšius su šijitais. Jis palaiko islamo revoliucijos idėją, pritaria šijitų valdžiai Irane. Pernai jis lankėsi Teherane, dalyvavo revoliucijos sukakties minėjime. Jis buvo Teherano šijitų dvasininkų labai šiltai priimtas.

Sovietų vyriausybei šis diplomatų pagrobimas sudaro nepatogią situaciją. Sovietų spauda kurį laiką tylėjo ir neskelbė apie pagrobto diplomatus. Aiškinta, kad neturima žinių iš Beiruto. „Tass“ agentūra pirmiausia puolė „Izraelio okupantus“, kurie veikia prieš „Libano patriotus“. Maskva gyrėsi, kad ji palaiko Libano konfliktą „teisingus liaudies reikalavimus“, padeda gintis nuo imperializmo jėgų — nuo Amerikos ir Izraelio.

Oficialus Maskvos pareiškimas sako, kad svarbiausia visų Libano neramumų ir kovų priežastis yra Izraelis, kuris tyčia tuos neramumus kursto. Izraelis turėtų nešti atsakomybę už savo politiką. Sovietai sustabdė savo „Aeroflot“ lėktuvų skridimus į Beirutą.

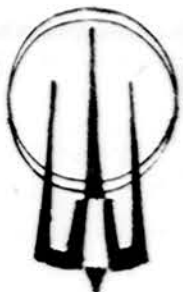
KALENDORIUS

Spalio 4 d.: Pranciškus Asyž., Aura, Mąstautas, Eivydė.
Spalio 5 d.: Placidus, Karitinė, Palemonas, Gilda.

ORAS

Saulė teka 6:49, leidžiasi 6:29.
Saulėta, temperatūra diena 70 l., naktį 55 l.

SPORTO APŽVALGA

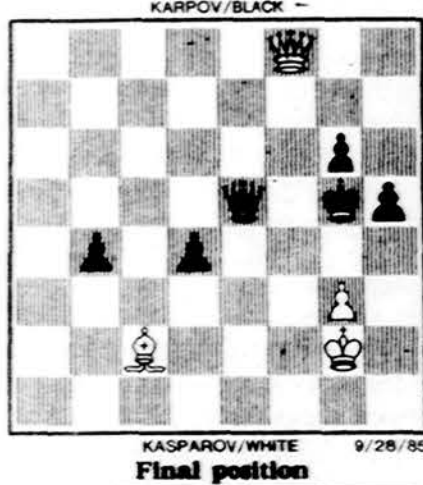

Šachmatai

KARPOVO KLaida — KASPAROVO SĖKMĖ

Maskvoje, Čaikovskio koncertų salėje, tęsimos rungtynės dėl pasaulinio šachmatų čempiono titulo. Devintasis dabartinio čempiono A. Karpovo ir pretendentų į šį titulą G. Kasparovo susitikimas prieš šachmatų lentos įvyko ketvirtadienį, rugsėjo 26 d. Buvo žaidžiama Ruy Lopez sistema. A. Karpovas žaidžiant judosiomis, o Kasparovui — baltosiomis figūromis, varžybos buvo pertrauktos 42-me Karpovo ėjime. Ši partija buvo tęsiama penktadienį, rugsėjo 27 d. 53-jame ėjime, abipusiu sutikimu, žaidimas buvo nutrauktas paskelbiant lygiąsias. Po šio žaidimo Karpovas tebeįmavo vieno taško persvara 5:4.

Čia pateikiame 9-tojo žaidimo baigminę poziciją šachmatų lentoje ir žaidimo eigos lentelę.

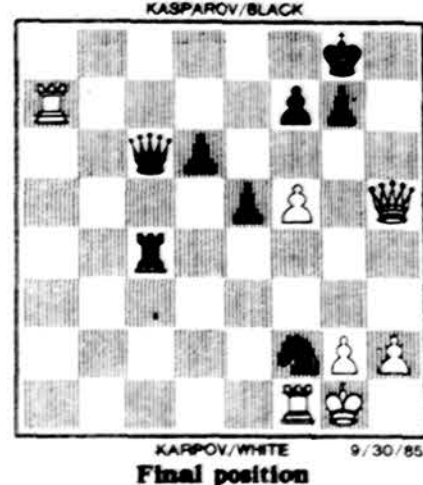

KARPOV/WHITE Final position

White	Black	White	Black
Karpov	Kasparov	Karpov	Kasparov
1. P-K4	P-K4	27. P-KP	R-P2
2. N-K3	N-K3	28. R-L1	Q-B2
3. B-N5	B-N5	29. R-B1	B-N2
4. B-R4	N-K3	30. R-L1	Q-R1
5. O-O	B-K2	31. P-P	P-P
6. R-K1	P-QN4	32. R-R	R-R
7. B-N3	P-Q3	33. R-R	R-R
8. P-B3	O-O	34. P-B4	P-P
9. P-KR3	B-N2	35. BxP	N-K1
10. P-O4	R-K3	36. R-R	N-Q3
11. Q-N2	B-KB1	37. B-N2	N-N4
12. P-QR4	P-R3	38. P-R4	N-Q5
13. B-B2	N-N1	39. B-N	P-B
14. B-Q3	K-R2	40. P-B2	K-K2
15. N-B1	Q-N2	41. Q-Q2	Q-Q4
16. N-N3	Q-B2	42. Q-B2	P-KP
17. B-Q1	P-N3	43. P-P	P-P
18. Q-B1	K-R2	44. P-B4	P-R4
19. P-N3	B-N2	45. B-N	B-N
20. Q-B2	N-B1	46. P-B	B-P
21. B-K3	N-K3	47. P-B4	B-P
22. Q-R1	Q-R1	48. Q-N4	K-R3
23. B-KB1	B-B1	49. B-B2	Q-KN2
24. R-Q2	Q-N1	50. Q-N	B-N
25. Q-N1	B-R1	51. P-B	Q-K4
26. P-N4	B-QN2	52. Q-Bch	K-N4
		53. K-N2	Draw

KARPOV/WHITE Final position

Dešimtoji partija šeštadienį, rugsėjo 28 d., vėl pasi- baigė lygiosiomis 37-tame ėjime. Žaidimas buvo įtemptas, įdomus — abu žaidėjai, siekdami pergalės, parodė virtuoziškumą ir vaizduotę. Buvo žaidžiama Siciliskos gynybos sistema. Žaidimui pasibaigus pirmavo Karpovas 5:5 — 4:5.

KARPOV/WHITE Final position

White	Black	White	Black
Karpov	Kasparov	Karpov	Kasparov
1. P-K4	P-QB4	20. R-R3	Q-R4
2. N-K3	P-Q3	21. R-N3	P-QN4
3. P-Q4	P-P	22. P-P	P-P
4. N-P	N-KB3	23. N-P	B-N3
5. N-QB3	P-QR3	24. B-B3	Q-R1
6. B-K2	P-K2	25. P-B4	Q-R1
7. O-O	B-K2	26. B-N5	BxP
8. P-B4	O-O	27. BxP	NxB
9. K-R1	Q-B2	28. BxB	RxB
10. P-QR4	N-B3	29. R-R3	Q-B3
11. B-K3	R-K1	30. P-QN4	P-R4
12. B-N1	R-N1	31. N-R7	RxN
13. Q-Q2	P-K4	32. R-R	RxP
14. N-N3	N-QR4	33. Q-KB3	RxP
15. N-N	Q-N	34. Q-P	N-B7ch
16. B-R7	R-R1	35. K-N1	N-R8ch
17. B-K3	Q-N5	36. K-R1	N-B7ch
18. Q-Q3	B-K3	37. K-N1	Draw
19. P-B5	B-Q2		

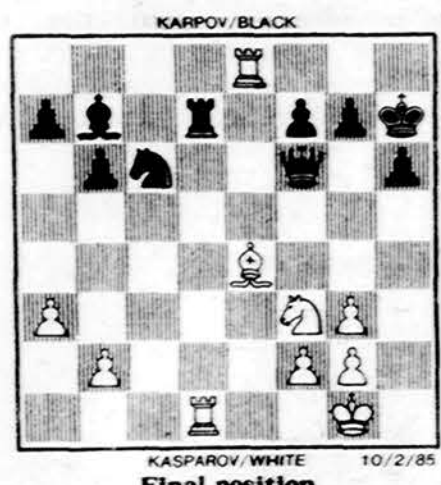
KARPOV/WHITE Final position

Čia pateikiama 10-tos partijos baigminė pozicija šachmatų lentoje ir žaidimo eigos lentelė.

Antradienį, spalio 1 d., žaidžiant 11-tąją partiją, laimė nusišypojo G. Kasparovui, suteikdamas jam laimėjimą, kuris išlygino abiejų žaidėjų pasekmes — 5:5 — 5:5.

Žaidimas buvo pradėtas Nimzo — indiškos gynybos sistema. 22-jame ėjime abu žaidėjai beveik susilygino, kai staiga A. Karpovas padarė klaidą ir po sekusių trijų ėjimų pasidavė, pripažindamas laimėjimą G. Kasparovui.

Čia pateikiame šio žaidimo baigminę poziciją lentoje ir žaidimo eigos lentelę.

KARPOV/WHITE Final position

White	Black	White	Black
Kasparov	Karpov	Kasparov	Karpov
1. P-Q4	N-KB3	14. B-KN3	R-B1
2. P-QB4	P-K3	15. P-Q5	B-Q3
3. N-QB3	B-N5	16. P-Q5	NxP
4. N-B3	O-O	17. NxN	BxB
5. B-N5	P-B4	18. R-PxB	PxN
6. P-K3	PxP	19. BxP	Q-B3
7. PxP	P-KR3	20. Q-R4	KR-Q1
8. B-R4	P-Q4	21. R-B1	Q-R2
9. R-B1	PxP	22. Q-KN4	R-L1
10. BxP	N-B3	23. Q-R	RxQ
11. O-O	B-K2	24. R-K8ch	K-R2
12. R-K1	P-QN3	25. B-Kch	Resigns
13. P-QR3	B-N2		

Ok. Lietuvoje

DALIOS KUTKAITĖS LAIMĖJIMAI

Vilniaus pedagoginio instituto studentė Dalia Kutkaitė, Leningrade vykusiose Sov. Sąjungos taurės meninės gimnastikos varžybose, daugiaukovėje užėmė antrąją vietą. Ten pat vykusiam čempionate, rungtyniaujant su atskirais įrankiais, D. Kutkaitė laimėjo du aukso medalius.

G. UMARO PASAULINIS REKORDAS

Kolumbijoje, Medeline, vykusiose tarptautinėse dviratininkų varžybose, naują pasaulinį rekordą 4 km individualaus persekiojimo varžybose pasiekė pasaulio eksčempionas klaidietis Gintautas Umaras, nuotolį įveikęs per 4 min. 37,82 sek. Gintautas Umaras sėkmingai pirmą ir kitose Kolumbijos miestuose vykusiose tarptautinėse varžybose. Jis jau yra surinkęs 15 taškų.

Vilnietės krepšininkės R. Šidlauskaitė ir V. Tuomaitė iš Italijos grįžo pasipuošusios aukso medaliais.

GRĮŽO SU AUKSO MEDALIAIS

Vilnietės krepšininkės R. Šidlauskaitė ir V. Tuomaitė grįžo iš Italijos pasipuošusios aukso medaliais. Abi krepšininkės žaidė Sov. Sąjungos rinktinėje Italijoje vykusiam XX-tame Europos moterų krepšinio čempionate. Šį čempionatą jau aštuonioliktą kartą laimėjo Sov. Sąjungos rinktinė.

JAUNUČIŲ ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Gargžduose vykstančiose ok. Lietuvos jaunučių sunkiosios atletikos pirmenybėse pirmą vietą laimėjo vilniečiai. Antrąją vietą išsikovojo šiauriečiai, gi trečioji vieta atiteko Kauno atletams.

FUTBOLO ŽINIOS

Nesėkmė ir vėl lydėjo „Žalgirio“ futbolininkus. Varžybose dėl Sov. Sąjungos futbolo čempionato, „Žalgiris“ Charkove rungtynėsi su to miesto „Metalisto“ komanda. Žalgiriečiai pralaimėjo 1:2 santykiu. Antrasis šių komandų susitikimas įvyks Vilniuje. Šio čempionato varžybose „Žalgiris“ turi surinkti 24 taškus, charkoviečiai — 23 tšk.

Klaipėdos „Atlantas“, Sov. Sąjungos antrosios lygos pirmenybių penktoje zonoje, Gardine žaidė su trečioje vietoje esančia „Chimiko“ komanda. Laimėjo „Atlantas“ po 24-rių rungtynių turi surinkti 35 taškus ir toliau pirmąją savo pogrupyje.

IR ČIA TALKINA LIETUVAITES

Čekoslovakijoje vyksta Sovietų bloko kraštų moterų žolės riedulio turnyras. Sov. Sąjungos rinktinėje žaidžia ir dvi šiaurietės „Tauro“ žaidėjos — S. Mankevičiūtė ir A. Maldonytė. Pirmąsias rungtynes laimėjo Sov. Sąjungos rinktinė 2:0 nugalėdama Rytų Vokietijos komandą.

Vilnietės krepšininkės R. Šidlauskaitė ir V. Tuomaitė iš Italijos grįžo pasipuošusios aukso medaliais.

PIRMAUJA LATVIAI

Sov. Sąjungos pirmosios lygos futbolo čempionate užtikrintai tebeįmavo Rygos „Dauguvos“ komanda. Ji jau turi surinkusi 42 taškus. Įkandin seka net trys komandos, turinčios 6 tšk. mažiau. Tai CASK, Dušambės „Pamyras“ ir Maskvos „Lokomotyvas“.

IRKLAVIMO VARŽYBOS

Ok. Lietuvos IX-tos spartaklaidos baidarių ir kanojų irklavimo varžybų Trakuose pirmąją dieną dominavo klaipėdiečiai. Jie laimėjo penkis finalinius plaukimus (iš aštuonių) rungtyniaujant 500 m nuotolyje. Du aukso medalius pelnė klaipėdiečiai — A. Bajarūnas, nugalėjęs vienviečių ir dviviečių (kartu su V. Andriukaičiu) valčių lenktynėse. Greičiausi buvo ir klaipėdiečiai kanojininkai: vienvietė — S. Polskojus, divi- viete — R. Stanaitis ir R. Budrikis, o taip pat ir keturviets igula. Moterų varžybose pasižymėjo traktietė S. Narevičiūtė, vilniečių R. Sukarevičiūtės — V. Mikailionytės dvejetas, taip pat Vilniaus baidarininkės, irklavusios keturviets.

Krepšinio rungtynės MAS stovykloje Dainavoje.

Nuotr. J.L. Račkauskas

Futbolas svetur

EUROPOS TAURĖS VARŽYBOS

Europos kraštų elitinės futbolo klubų komandos ir vėl pradėjo varžytis pirmame rate trejopoje varžybose dėl trijų Europos taurių. Štai pirmojo rato pirmųjų rungtynių svarbesnės pasekmės.

Dėl Europos meistrų taurės varžybose FC Porto — Amsterdamo „Ajax“ 2:0; Pragos „Sparta“ — FC Barcelona 1:2; Gornik — Muencheno „Bayern“ 1:2; Hellas Veronas

— Saloniki 3:1; Goeteborg — Trakia P. 3:2; Berlyno „Dynamo“ — Austria Wien 0:2; Esch (Luxemburgas) — Turino „Juventus“ 0:5; Bordeaux (prancūzai) — Istanbul 2:3; Leningrado „Zenit“ — Oslo 2:0; Lathi (suomiai) — FC Sarajevo 2:1; Akranes (Islandija) — FC Aberdeen 1:3; Budapešto „Honved“ — S. Rovers 2:0 ir t.t.

Taurės laimėtojų varžybose pirmame rate, pirmose rungtynėse:

Madridas „Atletico“ — Glasgowo „Celtic“ 1:1; FC Zurich — Uerdingeno „Bayern“ 0:3; FC Utrecht (olandai) Kijevo — „Dynamo“ 2:1; Stockholm — Differdingen (Luxemburgas) 8:0; FC Larissa (graikai) — Genua (italai) 1:1; AS Monaco — Univ. Craiova (rumunai) 2:0; Istanbul — Lodz 1:0; Limassol (Kyprus) — Pragos „Dukla“ 2:2; Bruegge (belgai) — Dresdeno „Dynamo“ 3:2; R.S. Belgrad — FC Aarau (šveicarai) 2:0; Galway (airiai) — Lyngby (danai) 0:1 ir t.t.

UEFA taurės varžybose pirmame rate pirmose rungtynėse FC Koeln — Gijon (ispanai) 0:0; Lissabonos „Sporting“ — Roterdamo „Feyenoord“ 3:1; Glasgowo

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Iei neatsilpieja, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val: pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000;

Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 469-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą
DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR
KRAUJO LIGOS
Ne chirurginis išsipleisusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-11ance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KUPAS

KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tomasio ofisa perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val: pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
e-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namy 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVICIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val: antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

Edmundas Viziņas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Siekime teisingumo

ŠVARIOMIS RANKOMIS

Kad Amerika nepripažįsta Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų imperiją, tai dar nereiškia, kad jos valdžia neturi teisės kooperuotis su sovietų valdžia jokiais Pabaltijo gyventojų liečiančiais reikalais. Tačiau reikia skirti humanitarinį, etilines visuomenės funkcijas įgalinantį ar žmogaus teisių vykdymą užtikrinantį kooperavimą nuo tokio, kuris, pvz., tarnauja kaip tik tiems patiems imperijos politiniams tikslams, kurių siekdama ji, toji imperija, minėtas teritorijas pavergė.

Mes neprotestuojame, kad tarp JAV ir Maskvos kontroliuojamų Pabaltijo kraštų vyksta pasikeitimai laisvais, siuntiniais, turistais. (Priešingai, mes protestuotume, jei okio pasikeitimai nebūtų, ir protestuotume būtent prieš tą vyriausybę, kuri pasirodė šį pasikeitimą betrukdanti.) Mes taip pat neprotestuojame, kai JAV vyriausybės atstovai (pvz., senatoriai) kreipiasi į SS vyriausybės atstovus, prašydami iš Gulago išleisti kur nors Lietuvos sąžinės kalinį. Tai vis humanitariniai rūpesčiai, kurių tvarkymui reikalingi santykiai tarp JAV ir SS vyriausybių neturėtų būti laikomi pažeidžiančiais Pabaltijo inkorporacijos nepripažinimo de jure principą.

Tačiau mes protestuojame — ir tai inkorporacijos nepripažinimo principo vardu — kai JAV vyriausybė maldauja SS vyriausybės, kad būtų savo valdomose archyvuose (bei nepriklausančiuose, bet pasisavintuose, užgrobiančiuose žemes) ieškoti ir surastų kaltinamosios medžiagos, nukreiptos prieš dvi sovietinės okupacijos iš Pabaltijo pasitraukusių asmenis, ir naudamosios bylose, kurių siekiamoji išdava yra tu asmenų grąžinimas į sovietinio okupanto rankas. Ir mes protestuojame — vėlgi nepripažinimo principo vardu — kai JAV vyriausybė prašo ir sutinka priimti prieš esamus ar buvusius Pabaltijo valstybių piliečius tokius kitų Pabaltijo valstybių piliečių liudijimus arba depozicijas, kurios parengiamos ir pravedamos Pabaltijo okupacinės valdžios prokuratūros bei saugumo policijos priežiūroje. Ir mes protestuojame — nepripažinimo principo vardu — kai JAV vyriausybė prašo SS vyriausybės parūpinti įkalčių ir liudytų ryšių su tokiais nusikaltimais, kuriuos ne tik SS vyriausybė „su pasigardžiu“ pati vykdo, bet ir kurių primetimą jos okupuotų tautų nariams ji laiko etiliniu savo politinės propagandos bei susidorojimo su priešais uždaviniu.

Viso to JAV valstybės departamentas, gindamas OSI sandėrį su sovietine vyriausybe, matyt, nepastebi ar neįvertina, nes, jei pastebėtų ir įvertintų, tai nusiųstų Maskvon telegramų, prašančių, kad sovietai kaltinamosios medžiagos ieškojimo tikslu išsukuotų „visą Lietuvą“ (žr. vakarykštį Draugą).

Čia gal būtų vieta dar kartą pabrėžti, jog mes nesame ir neturėtume būti nusiųstę prieš karo kriminalistų aiškinimą, teismą ir nubaudimą. Tačiau teisingumas yra ne vien tik rezultato, bet ir procedūros reikalas. Nusikaltėlių teisinga bausti, bet reikia ji bausti teisingai. Kitaip — padaromas antras nusikaltimas. Siekti gero tikslą blogomis priemonėmis yra blogiau, negu geromis priemonėmis pasiekti blogus rezultatus.

Jeigu tad mes prieš OSI keliame protestą balse, tai ne dėl to, jog norėtume karinarius nusikaltėlius apsaugoti nuo deramo jiems atpildo. Mūsų siekimas — užtikrinti, kad būtų nubausti tikri kriminalistai, bet ne, pvz., ribotų teisių savivaldybės tarnau-

tojai, neturėję galios nacių okupuotame krašte vykdomų žiaurumų nei įsakyti, nei sustabdyti, o kai kuriais atvejais po savo einamų pareigų priedanga net parėmę antinacinę rezistenciją ar išgelbėję žmones nuo vokiečių skriaudų. Ir mūsų siekimas — užtikrinti, kad tikrieji karo kriminalistai būtų ieškomi, teisiami ir baudžiami, neprasilenkiant ne tik su Pabaltijo okupacijos nepripažinimu, bet ir apskritai su visokeriopomis legalinėmis bei moralinėmis teisingumo normomis.

Kodėl OSI kaltinamiesiems denaturalizacijos bylose neteikiama ta pati juridinio proceso apsauga kaip etiliniams ar neetiliniams galvažudžiams, aferistams, kišenvagiams? Kodėl OSI kaltinamiesiems neleidžiama būti teisiamiesiems priekusiuoju teismu? Kodėl jiems automatiškai nepripažinama nemokama gynyba, jei jie neturi lėšų patys už ją apsimokėti? Jeigu OSI apkalintuosius traktuoti antros klasės piliečiais leidžia įstatymas, tai reikia tą įstatymą kuo greičiau pakeisti, nes jis pjaunasi su pagrindiniais JAV nuostatais — Konstitucija, kuri liepia visus piliečius traktuoti kaip lygius.

Ir kodėl karo nusikaltėlius nuteisti būtina reikia remtis dokumentais ir liudytojais, kontroliuojamais Maskvos? Čia ir glūdi ta opa, iš kurios per visą OSI darbo lauką sklinda blogas kvapas. Juk negali būti didesnis pasityčiojimo iš moralės ir teisingumo, negu prileisti prie nacių nusikaltėlių ieškojimo tuos, kurie prieš, per ir po nacių siautėjimo patys elgėsi lygiai taip pat, kaip ir naciai; kurie kalbamo karo pradžioje netgi buvo nacių partneriais; kurie tuo partnerystę gindžiusios sutarties niekad neapgausdavę ir neatšaukę, o jos vaisium (valdžia svetimos žemės) ir šiandien tebesidžiaugia; ir kurie net 40 su viršum metų po nacių šurpą tu patį šurpą tuo pačiu mastu ir ko gero dar žiauresniais metodais sėja kad ir Afganistane.

OSI gynėjai teisinasi, kad lig šiol dar nė vienas sovietų pristatytas dokumentas nėra buvęs ekspertų konkrečiai įrodytas kaip falsifikatas. Bet čia reikia priminti, jog KGB sugebėjimas ir išmonė gaminti geras klastotes yra daug didesnė, negu apkalintųjų privačių gynėjų turimos priemonės bei ištekliai tas klastotes tinkamai išsifruoti ir demaskuoti (o pati OSI visiškai nėra suinteresuota atidengti sovietinių dokumentų trūkumus). Bet svarbiausia, sovietams net nėra visuomenės reikalo padirbinėti dokumentus, kai jų — ir tik jų vienų — rankose yra visos kaltinamosios medžiagos parinkimo procesas.

Pagal JAV teisėtvarkos nuostatas, kaltinamasis turi tas pačias teises (per advokatą) priieiti prie jo bylai reikalingos medžiagos kaip ir kaltintojas (prokuroras). Tai reiškia, kad sovietai turėtų kaltinamųjų gynėjams sudaryti sąlygas laisvai peržiūrėti visus atitinkamus archyvus ir laisvai judėti bei skardintis po visą kraštą, renkant kaltinamojo naudai ne tik dokumentus, bet ir liudininkus (kuriems už tai negrėstų jokios represijos). Nėr ką aiškinti — sovietai tokių teisių gynėjams niekad neusteiktų (nes tada jie nebūtų sovietai). Jie net OSI personalui neleidžia prie archyvų priieiti ar apklausinėti liudininkus bei SS prokurorų dalyvavimo. Gi OSI tos minimalinės teisės sau neprašo ir dėl jos neturėjimo absoliučiai neprotestuoja. Bet kaip tik dėl to „smirda“ visos šios reikalas, ir pati OSI atsiduoda korupcijos bei demoralizacijos tvaiku. M.Dr.

SOVIETINIO KOMUNIZMO BARBARIŠKUMO LIUDYTOJAI

J. NAVAKAS

Sovietinis komunizmas yra ateistinė, politinė, social-ekonominė marksistinė santvarka, kuri įgyvendinama ir išlaikoma tik barbariškais priemonėmis. Jos šėtoniškas pasireiškia kova prieš Dievą, religiją, persekiojimu tikinčiųjų, paneigimu žmogaus teisių, ekonominiu skurdą ir baidimu visų, kurie priešinasi Markso-Lenino „mokslu“ įgyvendinimui. Sovietiniai valdovai, norėdami išlaikyti šitokią santvarką, kuri nesikeičia jiems keičiantis, ir siekdami komunizmo imperialistinių tikslų, naudoja žiaurias diktatoriškas priemones su pagalba KGB ir kariuomenės. Sovietinio komunizmo barbariškumą daugiausia patyrė milijonai nekaltų žmonių, jų tarpe ir lietuviai, kurie kentėjo ir mirė sovietiniuose kalėjimuose ir vergų darbo stovyklose Sibire. Išlikę gyvi, pergyvenę terorą, jie ir pagrindžio spauda yra geriausi liudytojai pasakyti laisviam pasauliui, koks yra komunizmas tikroviėje ir kokia jo grėsmė. Su jos pagalba geresniam laisvų žmonių išbūdinimui komunizminės grėsmės akivaizdoje antikommunistinis frontas turėtų prasiliuoti pro liberalų frontą į spaudą, TV ir visus viešus forumus.

Ir lietuviai turėtų dar daugiau pasireikšti gerai mokantieji svetimas kalbas ir pažįstantieji sovietinį komunizmą be kaukės. Tai nelengvas uždavinys, kad didžioji spauda ir TV yra priežiūroje liberalų, kurie vengia rašyti ir kalbėti apie artėjantį komunizminį pavojų ir Kremliaus nusikaltimus prieš pavergtas tautas.

Nėra duomenų, kiek yra amerikiečių praktiškai patyrusių sovietinio komunizmo žiaurumus. Vienas iš jų gerai žinomas, tai John Noble, kuris išliko gyvas, be kaltės iškenčėjas kankinimais kalėjimuose ir vergų stovyklose Sibire, dabar dar tebesireiškiantis antikommunistinėje fronte. Jo patirtis mus gal ir ne daug ką naujo pasako, ko mes nebūtume girdę ar kai kurie net skaudžiai pergyvenę. Jis neseniai lankėsi St. Petersburgė ir kitur papasakodamas „St. Petersburg Times“ laikraštyje ir susirinkimuose apie savo patyrimus sovietiniame pragare. Per paskutinius 30 m. jis daug kar kalbėjo šiame krašte ir, keliaudamas aplink pasaulį, atliko savo misiją. Jam teko liudyti kongresi-

niame komitete, kalbėti šimtamies religinių grupių, dalyvauti 24 antikommunistiniuose forumuose. Jis parašė tris knygas apie savo pergyvenimus ir išitikinimus.

Nuo 1939 m., jam esant 16 m. amžiaus, iki 1955 m. buvo karo kalinys, pradžioje nacių ir vėliau komunistų. Nors būdamas Amerikos pilietis ir ne karys, bet greit išgelbėtas. Iki 1945 m. su tėvais gyveno SS saugumo priežiūroje Vokietijoje. Karui pasibaigus prasidėjo jo blogiausios bylos ir 10 metų praleido kalėjimuose ir vergų darbo stovyklose Sibire, kaip ir daugelis lietuvių. 1955 m. išlaisvintas su dvigubu įsitikinimu, kad tik tikėjimas į Dievą išgelbėjo jo gyvybę ir kad komunizmas yra šėtono įrankis ir pasaulio rykštė.

John Noble gimė Detroite. Jo tėvai vokiečiai emigrantai, atvykę į Ameriką po pirmojo pasaulinio karo. Tėvas buvo fotografavimo aparatų fabrikanteris ir prekybininkas Amerikoje ir Europoje, apsigyvenęs Dresdene Vokietijoje. Prasidėjus karui 1939 m., jie pateko į spąstus. Vokietija puolė Lenkiją. Amerikiečiai, anglų sąjungininkai, dar dėsle, tik 1941 m. įstojo į karą. Noble šeima tuos duėjus metus, kaip Amerikos piliečiai, buvo po „vietinių areštų“. Tai reiškia, kad jie negalėjo išvykti iš Dresdono, bet turėjo galimybę vesti savo fabriką ir gyventi palyginamai normalų gyvenimą. Jų turtas buvo konfiskuotas, bet jiems buvo išleista iš banko sąskaitos išimti pinigų pragyvenimui.

Po Amerikos paskelbimo karo Vokietijai, jie jau buvo namų arešte — įkalinti namuose. Tai buvo dar maža bausmė. Šeima nebuvo trukdoma, kai juos aplankė Raudonojo Kryžiaus atstovai ir Švedijos ambasados nariai. Jie turėjo prabangų namą, statytą Saksonijos kunigaikščio su 10 akrų žemės plotu. Gyvendami savo namuose iki 1945 m., pergyveno Dresdono miesto puolimus lėktuvais. Bombardavimo metu tik per 50 minučių užmūsta 250,000 civilijų gyvenojų, kurių sunaikinimas buvo visai nereikalingas ir nepateisinamas. Vien tik Vokietijos pramonės sunaikinimas būtų sulaukęs vokiečių karo nugaraukai. Bet sovietai įtikino amerikiečius žudyti žmones ir išsaugoti pramonę, nes jie norėjo po

karo turėti fabrikus. Kai krito bombos 200 jardų nuo jų namo, sugadino tik stogą ir išbyrėjo langų stiklai, bet niekas iš šeimos nenukentėjo.

Po trijų mėnesių karas pasibaigė ir gegužės 5 d. paskutiniai vokiečių daliniai pasitraukė iš miesto. Kitos dienos rytą 6 v. Noble iškėlė Amerikos vėliavą virš namo ir 8 v. įžengė sovietų kariuomenės daliniai. Jie jų vėliavą respektavo dvi dienas. Susisieks su Amerikos valdžios atstovais buvo užtikrinti, kad sovietai jų nelies. Bet trečią dieną atvyko grupė kareivių prie jų namų durų. Jis ir jo tėvas buvo suminti ir išvežti į kalėjimą. Motina ir jaunesnis brolis palikti namų arešte. Kalėjime buvo kankinami ir mušami variniais vamzdžiais. Įmesti į vieniet 30 colių platumo ir 5 pėdų ilgumo, nuolat mariniami badu, duodant „karštus ir šaltus“ gydymus, dienos metu prie karštos krosnies ir naktį prie atviro lango, nuolat šviečiant 400 vartų lemputei, kurios šviesa akinančiai veikė nuo baltų vienietis sienų. Per pirmus metus mažiau negu 100 iš 700 kalinių, sovietų laikomų Dresdene kalėjime, išliko gyvų. Jo išlikimas rimamas su grįžimu prie Dievo. Jis sako: „Aš nieko nežinojau apie Dievą, nes mūsų šeima niekad nebuvo religinga. Aš pradėjau melstis. Prašiau maisto ir laisvės. Pavedžiau savo gyvybę Dieviui ir pajutau ramybę, žinodamas, kad tuo komunista man negali pakenkti. Aš jaučiau, kad Dievas turi tikslą čia mano buvimu, kad kurią dieną išėjčiau“.

Ta diena ilgai neatėjo. Po 10 m. jis sužinojo, kad jo motina ir brolis su pagalba tetos, gyvenančios Vakarų Vokietijoje, pabėgo iš Dresdono 1946 m. ir kad tėvas paleistas iš Dresdono kalėjimo 1952 m., kai buvo sudaryta Rytų Vokietijos vyriausybė, kuri išleido visus politinius kalinius, jos kontrole. Po metų jis buvo perkeltas į Muehlberg koncentracijos stovyklą, kurią sovietai perėmė iš nacių ir kur laikė savo kalinius. Laikytas dar keliuose kalėjimuose ir stovyklose, kol buvo išvežtas į Rusiją. Tuo tarpu išsilaisvinus jo tėvams, beviltiškai bandė gauti žinių, kurioje vietoje jis yra. Amerikos valdžios pareigūnai jiems aiškino, kad negali pagelbėti, nes sovietai niekad neduoda žinių apie bet kokius Amerikos kalinių buvimą. Valstybės

departamento atsakymai visada būdavo diplomatiški.

1950 m. John Noble buvo išvežtas į kalėjimą netoli Maskvos ir po trumpo laikymo perkeltas į Vorkutos vergų darbo stovyklą. Vorkutos stovykla buvo didžiausia, su 500,000 kalinių, kurie buvo paskirstyti į 200 atskirų stovyklaviečių, aptvertų spygliuotomis vielomis. Jų tarpe buvo 100,000 moterų, kurios gyveno atskirose stovyklose, paskirtos dirbti plytų ir cemento fabrikuose arba prie geležinkelio darbų. Beveik visi vyrai buvo paskirti dirbti anglų kasyklose.

Kaliniai gyveno paprastose barakuose. Gulėdavo be antklotų, ant plikų medinių lentų — narų, tartum ant lentynų. Maistas susidėjo iš mažo gabalėlio duonos, kopūstų sriubos, kruopų ir virtos žuvies. Susidėję rūbai buvo pakeičiami naujais kas antri metai. Vyrai dirbo kasyklose 8-11 val. pamainomis. Kiekviena kalinių brigada buvo reikalaujama išpldyti normą — iškasti 17 tonų anglių vienam vyrui per dieną. Kasyklose oras būdavo sunkiai pakentamas ir išvargę darbininkai nuolat gulėdavo. Jis būdamas stovykloje svėrė nedaugiau 100 svarų ir prarado beveik visus plaukus. Jo oda ir minties budrumas atrodė ne pagal amžių. Tačiau palaikė jį jo tikėjimas. Kasyklose kiekvieną dieną keletą minučių mažos krikščionių grupės slapta melsdavos. Kadangi kalinių tarpe nebuvo išmokti rusiškai, norėdamas tos pamaldose dalyvauti, Jis susirinkdavo 900 pėdų gilumo požemyje, kasyklos pavojingiausioje vietoje, kad sargybiniai net nedrįsdavo įeiti. Jie neturėjo šv. Rašto. Pradėdavo ir baigėdavo savo pamaldas negarsiai giedodami giesmes, kurias išmokdavo šventos dvasios įkvėpimu. Tie, kurie atsiminė iš šv. Rašto, dalino su kitais, bet daugiausia Dievą garbindavę pavieniai savo maldoje, dėkodami už tai, kai daugiau gaudavo valgyti ir nebuvo sužeisti ir kad sargybiniai, matydami meldžiantis, niekam nepranešė. Daug trukdė kiti kaliniai, kurie pyko, kad gaisinamas laikas pamaldomis, nes kiekvienas turėjo sunkiau dirbti, kad išpldytų darbo normą.

Po kalinių sukilimo 1953 m. jis buvo perkeltas į kitą stovyklą, kurioje kai kurie kaliniai gavo privilegiją parašyti laiška. Tuo pasinaudodamas jis parašė atvirlaišką kiti savo giminėms Vokietijoje. Giminės jį persiuntė tėvams, kurie atnaujino pastangas

savo sūnui išlaisvinti. Po aštuonių kartų kreipimosi į valstybės departamentą pagaliau prezidentas Eisenhoweris tarpininkavo asmeniškai su prašymu į sovietinę valdžią. Po dviejų savaitių jis buvo iš vergų darbo stovyklos perkeltas į pereinamą stovyklą netoli Maskvos. Ten per 6 mėn. šiek tiek atsigavo, jau svėrė 116 svarų ir pradėjo ataugti plaukai. Po to nuskraidintas į Berlyną.

Jo sugrįžimas į civilizuotą pasaulį buvo apstulbinantis. Berlyne jo laukė TV CBS, kurie prašė pasirodyti jų programoje. Jis niekad nebuvo matęs TV ir nežinojo kaip ji atrodė. Bet jis sutiko pasirodyti su sąlyga, jei jam bus išduotas pasas. Pasa gavo po 45 minučių. Atvažiavus į New Yorką jį čia labai pykino TV žmonių įkyrumas, nes jis kuo greičiausiai norėjo pasimatyti su savo tėvais. Keletą mėnesių jis buvo spaudos, vyriausybės pareigūnų ir Amerikos visuomenės dėmesyje, nes kiekvienas norėjo išgirsti jo istoriją. Jis greit pasidarė mėgiamas visuomenės ir ypač evangelikų rateliuose kalbėtojas. Vedė švedaitę, kurią sutiko vienoje bažnyčioje, ir turi 5 vaikus. Jo tėvas ir motina, kurie visus turtus prarado sugrįžtuoju Vokietijoje, padėjo jam įsteigti „Tikėjimo ir laisvės forumą“ su būstine Muncy, Pa., kur jis vykdo savo misiją.

Dabar jis nepyksta, kad būdamas visai nenusikaltes turėjo iškentėti kankinimus, badą ir dėl amerikiečių vyriausybės nereagavimo dėl pagrobto amerikiečių, įskaitant karo belaisvius. Jis bauriantis Amerikos valdžios pareigūnų dviveidiskumu, nes jie, žinodami, kas darosi sovietinėje imperijoje, nedrįsta atsisoti tiesos pusėje. Perspėja, kad derantis su komunista nereikia lengvabūdiškai jais pasitikėti. Jie kalbėdami apie taiką turi skirtingą idėją, negu mūsų pasirinktas kelias, jį pasiekti. Jis sako, kad su vėliu niekada nesutiktų bendradarbiauti ar jam pataikauti. Gal panašiai galvoja ir prezidentas Reaganas, nes jis ne vieną kartą viešai ir atvirai pareiškė, kad komunistinė Rusija yra blogio imperija. Su jos atstovu Gorbačiovu jam teks netrukus susitikti ir grumtis kaip su laisvojo pasaulio priešu. Tačiau, norint to blogio veržlumą sustabdyti — išvengti komunizminės rykštės, reikia apsiginkluoti ne tik atgrasinančiais ginklais, bet taip pat nuolat gerinti santvarką socialinio teisingumo įgyvendinimu.

FRAGMENTAI IŠ TOLIMŲŲ RYTŲ KONSTANCIJA VALIUŠKIENĖ

2 Vargu ar kas susigundė ką nors nusipirkti. Judresnieji vaikštinėjame po kuklų, bet erdvų aerouostą. Kiemo aplinkoje žydi gėlės, krūmai. Viskas kruopščiai prižiūrima, tvarkinga, švaru. Per stiklinę sieną matyti, kaip pora vyrų pietų pertraukos metu su plunksnų šluotelėmis valo dulkes nuo savo automobilių. Laukimas visada ištįsta: nuobodu ir mums, būtų smagiau su šluotele pasišvaistyti ar su kempine brūžyti, negu be tikslo dykinėti.

Esam Japonijoje

Laukimas praėjo. Jau virš Japonijos jūros. Siaučia smarki audra, mūsų lėktuvą daužo, tranko, mėtosi visos pusės. Jaučiamės, lyg senu bruku mediniai ratais važiuotume. Skrydis užtrunka tik vieną ir pusę valandos ir nusileidžiame Osaka mieste, Japonijoje. Sutinka mus vadovė, aukštai iškelusi mūsų grupės ženkla — vėliavą. Susisiepiam apie ją kaip žašiuokai ir jaučiamės gana saugūs svetimoje žemėje, kai ji mus veda į autobusą. Jame stovi vairuotojas baltom pirštinaimė ir besišypsodamas lenkia per liemenį žemai kiekvienam iš mūsų. Taip maloniai bei pagarbiai sutikti, nugalim ir mes kelionės nuovargio sukeltą irzlumą ir šypsmės, net nesuovokdami dėl ko.

Tas tekantysis saulės kraštas susideda iš keturių pagrindinių salų, apsupty mažutėmis, kaip karoliai, salelėmis, kurių yra apie 4,000. Visos salos sudaro

maždaug Kalifornijos plotą, kuriame gyvena 120 mil. japonų. Vulkaninės kilmės kalnai, slėniai, miškai, ežerai, upės, išraižytos pakrantės sudaro pasigėrėtiną vaizdą. Miškai užima 80 proc., gyvenvietės naudojamo paviršiaus apie 5 proc. Tad nenustabu, kad japonų gyvenamasis plotas yra labai mažas ir žemės sklypelis labai brangus. Moderni technika įgalino gyvenvietes kilti į padanges. Klimatas yra švelnus ir drėgnokas. Temperatūra ir lietaus kiekis įvairuoja pagal vietovę, nes Japonija išsitiesusi apie 3,000 km iš pietų į šiaurę. Tokyo mieste, kuris yra maždaug centrinėje Japonijoje, per metus iškrenta 130 cm lietaus. Temperatūra žiemą 4 laipsniai C (apie 39 laipsniai F), vasarą 25 laipsniai C (78 laipsniai F).

Japonijos senovės istorija, kaip ir daugumos tautų, apsupty mitologija. IV amžiuje Jamato suvienijo Japoniją. VIII šimtmeči Nara mieste įsikūrė sostinė. Po to Kyoto išbuvo sostine vienuolika šimtmečių. XII amž. imperatorių ištūmė Šogunatas (kariška valdžia). 700 jų valdymo metai buvo nuosmūgio laikotarpis. XVII a. Japonija atsivėrė nuo išorinių įtakų, uždarydama uostus ir nutraukdama tarptautinę prekybą. Apie du su puse šimtmečio Japonija gyveno ramų taikingą gyvenimą. Tai buvo vidinės kultūros bei tradicijų vystymosi era. Plito Kabuki drama. Klestėjo amatai, šilko, lako, akmens bei porcelano pramonė.

1853 m. Amerikos komodoras Perry su savo laivynu įplaukė į Urugos uostas. Prasidėjo tarptautinė prekyba. Staigus susidūrimas su Vakarais ir jų pažangi technologija sukūrė politinę revoliuciją. Žiugo Šogunatas. Valdžią perėmė Meiji (Meidži) imperinė dinastija. Japonija tapo moderniška valstybe. Vakarų kultūra bei civilizacija apvaldė Japoniją.

Atrodo, kad ir Vakarai domėjosi japonais, kitaip Puccini nebūtų parašęs „Madame Butterfly“. Pažanga buvo nuostabiai staigi politiniame, ekonominiame

ir kultūriniame gyvenime. 1947 metų konstitucijai skelbia, kad valstybės aukščiausia jėga yra žmonių rankose. Imperatorių yra tautos simbolis, dvasinis vadovas. Įstatymų leidžiamoji, egzektyvinė ir teismų šakos veikia nepriklausomai viena nuo kitos. Gyventojai, sulaukę 20 m., įgyja teisę balsuoti. Egzistuoja šešios partijos. Kabinetas sudarytas iš ministerio pirmininko ir 19 kabineto ministrų.

Japonijoje nuo senovės vyravo shinto religija, kurios nei kilmė, nei kūrėjas nėra žinomi. Jie tikėjo imperatoriaus dieviškumu, garbino gamtą, senovės herojus. VI amžiu į Japoniją iš Indijos per Kiniją atėjo budizmas. Su juo ėjo kartu ir kiniečių kultūra bei civilizacija. Japonai pasisavino kiniečių idiomą. Krikščionybę į Japoniją atnešė šv. Pranciškus Ksaveras 1549 m. Vėliau ji buvo uždrausta. Japonijoje yra apie 0.5 proc. krikščionių.

Perbėgę Japonijos šimtmečius, vėl grįžtame į ją jau šiuo metų pavasarį Osakos mieste, kur buvome taip maloniai sutikti. Susėdę į autobusą, pastebime, kaip jame švaru ir tvarkinga. Pliusinės pasostės, kurių antgalviai padengti baltuolėmis iškrakmolytom, stropiausiai išlygintam sėtėvėlėm. Ant pasostės nugaros tinklas, jame plastikinis maišelis atmatoms sudėti. Virš tinklo prietaisais puodeliai įstatyti. Peleninės atramų galuose. Suvokiam, kad japonai autobusuose rūko ir užkandžiauja.

Vedam akis per grindis, bet nė vienos nuorūkos, nė maisto likučių, nė ipakavimo popierių. Osaka turi daugiau negu 2.5 mil. gyventojų. Komercijos ir industrijos centras vakarinėje Japonijoje, prilipęs prie Yodo upės žiočių. Be upės, Osaka išraižyta kanalais. Kadaise šie vandens keliai žymiai prisidėjo prie miesto praturtėjimo.

(Bus daugiau)

KUR JONIŠKIETIS, TEN IR JONIŠKIS

Joniškis seniau ir dabar
su foto montažu

Dažnai prisimenu tėvelio pasakojimus apie jo tris keliones į Ameriką ir atgal į Joniškį, apie joniškiečius Amerikoje ir jų turėtą draugiją, apie gimtosios žemės meilę, nakties sapnuose girdimą šauksmą grįžti namo. Jis įvaizdžiai nuspalvindavo seną tėvynainių pasakymą, kur joniškiečiai, ten ir joniškis. Maži būdai, ausis pastatę, klausėmės pasakojimų apie joniškiečius Maskvoje, Varšuvoje, New York'e, Skotijoje. Kur tik jų nebūta! Didžiųjų darbų padaryta! Pasaulį skrodami, tik joniškiečiai vedė, tėviškę lankydavo, kur gimė, ten kapinėse ir sau vietą surasdavo. Pasakojimų prisiklausę, lazdas apžėję, įdėdome Vilnių vaduoti. Tilžę atsimti, karingai šūkaudami ir mosikuodami medinius kardus, iš lentelių nudrožtus. Mat, vaidinome didvyrius.

Ak, keliautume ir mes visi šimtą šimtą joniškiečių aplankyti savo tėviškės, jei nebūtų tos geležinės uždangos. Vienam kitam drašuliui pavyksta skubiai pravažiuoti per Joniškio miestelį, gimtuosius namus ar sodybas kaimuose aplankyti. Andai klausėmės vieno joniškiečio pasakojimų, kuriame laimingai pavyko slapta nuvykti į Joniškį.

Suradęs šoferį, sumokėjęs rankpinigį, nemiegojau beveik visą naktį. Nekankino mintys apie galimą suėmimą, baudą, bet širdį skaudino tėviškos ilgesys, ar pavyks aplankyti tėvų kapus. Išvažiavome anksti rytą. Važiavome aplinkiniiais keliais, nes plentuose policija dažniau užčiumpa. Labai kalbais ir atviro šoferio žodžiais trątejo kartu su automobilio motoru. Aš buvau nebylys, sėdynėje mėčiau žiūrėdamas į vieną ir kitą pusę, mintyse kalbėdamas su medžiais, praskrendančiais

paukščiais. Užpykęs šoferis, kad aš su juo nekalbu, šūktelėjo, jog jis kaimynas iš Skaistgirio, to paties alaus maitintas, tad nėra reikalo man didžiulis. Dievaži, aš jam, kad nesu išdidus, kad širdį slegia skausmai... tėviškės ilgesio skausmai.

Turėjau mokslo draugo, gyvenančio netolima miestyje, adresą ir sustojome prie jo namo. Atsirado dar keli pažįstami. Vadinsiu jį Algirdu, kuris panorą su mumis važiuoti į Joniškį. Jis įgudęs fotografuoti ir mikiškai valdė mano foto aparatą. Tik išsėdęs į automobilį, jis tuoj išdrožė šoferiui skaitgričių: neįduok paslapčių, o tai imsiu ir nusukusi sprandą, žinai, kad mes, buvę Sibiro vergai, nejuokaujame... — Patekęs per petį šoferį ėmė garsiai klegenti. Dar garsiau kvatojosi šoferis. Juozas, jam pritarė ir kvaksėdamas maskvinis automobilis. Matyt, motoras rekorduoja mūsų pašnekesį, įsiterpiau juokaudamas.

Pasiekę Joniškį, pirmiausia aplankėme tėvų kapus, paskiau sustoję prie bažnyčios, pasislėpę prie nišų, karštai pasimeldėme. Prisiminė pirmoji komunija, čia šventoriuje turėtos su kunigu pasirušimo — katekizmo pamokos, vaikystės dienos, gimnazijos laikai, mylėtos mergaitės, draugų draugai. Nu-fotografavę Joniškio bažnyčią, sustojome prie buvusios plačios apylinkės ekonominio gyvenimo tvirtovės „Vartotojų bendrovės“ Tai 1910 m. klebono kun. Liudviko Šiaučiuo, pastatydinusio šią naują bažnyčią, iniciatyva įkurtą ūkininkams didžiulę krautuvę — bendrovę. Apylinkės ūkininkai buvo tos bendrovės nariai. Pavyzdinčiai tvarkoma J. Leparsko, finansiniai turtinga, pasižymėjo

prekių gausumu ir įvairumu. Dabar Chicagoje gyvenęs Juozas Vainekis tada buvęs bendrovės sumanus tarnautojas, ateityje buvo numatytas išrinkti bendrovės vedėju. Kai sustojome prie bendrovės pastato, jį nufotografuoti, pamatėme ant durų uždėtą stiprų geležinį užraktą. Šoferiui Juozui pasakojant anekdotus, kaip dabar paveręjai tvarko prekybą ir pramonę, Algirdas sakė, kad ši uždaryta bendrovė tebelai-koma propagandiniam reikalui. Žiūrėkite, sako raudonieji, kaip ji atrodo ir kaip atrodo kitoje bažnyčios pusėje esanti mūsų pastatyta naujoji „Universalinė parduotuvė Eglė“. Mums senoji bendrovė mena gerus laikus, kai buvo pilna prekių, o „Eglė“ turi gražias sienas ir tuščias lentynas su paslėptomis gėrybėmis išrinktiesiems.

Važiuodami per kaimus, sustojame Buivydziuose, kur gražiai ūkininkavo dabar Chicagoje gyvenantis Vytautas Ripskis. Kadaise viešėjome jo puikioje sodyboje, vašinami skaniu, gintarinės spalvos puotojančiu alumi. Dabar Vytautas joniškiečius, susirinkusius paminėti Angelių Sargų atleidus, vašina savo gamybos vyneliu, kokybe

L. B. Socialinių reikalų tarybos, Chicago's skyrius

Vyresniųjų centro įrengimui aukoję:

1.000,00 Iz. Straukas, E. ir J. Sin-kai (Santa Monika, Calif.).
500,00 dr. J. C. Ringus.
300,00 J. Steponaitis.
200,00 J. Moselis.
100,00 K. Pakeltis, dr. V. Gry-bauskas.
50,00 M. Trumponė.
30,00 M. Skodzienė.
25,00 M. Končienė, A. Dačys.
20,00 M. Jablonskienė, P. Jurkus, A. Latonas.

Visiems aukotomas širdingas
aciū.

pralenkiančiu „prancūziškuo-sius“. Buivydžių kaime esan-čiuose mūriniuose Ripskių namuose dabar įsikūręs medi-cinos centras. Kelionė į Joniškį pasibaigė laimingai, širdžiai labai skausminga, baigė pasakoti savo kelionės išpūdžius joniškiečiai.

Ši sekmadienį, spalio 6 d. joniškiečiai minės Angelių Sargų atleidus. 11 val. Jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už mirusius, žuvu-sius ir kankinius tėvynainius.
Joniškietis

Nekalbėk blogai apie žmogų, jeigu tikrai nežinai; o jeigu tikrai žinai, tai savigar-dą paklausk: kamgi aš tai turė-chiau pasakoti?

J.K. Lawater

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Sėdint dienais pagal susitarimą

Fishman's Fabrics

PRE-SEASON SALE

Featuring Woolen Favorites

Jerry Fishman hand-picked wool fabrics from our regular stock of high quality fabrics, including European and domestic fabrics and designer favorites.

ALL SALE ITEMS FROM REGULAR STOCK

Woolens valued to \$25 yd. NOW AS LOW AS \$6 yd.

Select group of European pure silk prints valued to \$50 yd. NOW AS LOW AS \$10 yd.

Imported pure wool and wool-blend knits, sweater knits, plain wool knits and jersey knits valued to \$35 yd. NOW 25-50% OFF!

All New Fall and Holiday Fabrics NOW 10% OFF!

Corduroy values to \$10 yd. NOW 25% OFF!

BEST QUALITY-BEST VALUES

Jerry Fishman's Favorite:
Hand-picked wool coatings, valued to \$35 per yd., reduced 30%.
Select fabrics also on sale in our Lace, Drapery and Upholstery Departments.

Pre-Season Sale runs through Sunday October 13th.

Fishman's Fabrics, Inc.
SEW WITH THE BEST
1101 S. Desplaines Street, Chicago, (312) 922-7250
Fishman's Fabric Outlet
628 W. Roosevelt (1/4 block from Main Store)
Both Locations open Mon-Fri 9:30am-6pm, Sat 9am-5:30pm, Sun 9:30am-5pm.
MasterCard and Visa welcome

During Emergency Medicine Week September 29 — October 5, the physicians of Emergency Medicine, S.C. wish to take the opportunity to thank all the people who assist us in providing medical care in the Emergency Department of Holy Cross Hospital.

To the Sisters of Saint Casimir and the administrators of Holy Cross Hospital, especially those directly associated with the Emergency Department.

To our colleagues on the Medical Staff at Holy Cross Hospital.

To the Emergency Department registration personnel, nurses' aides, orderlies, Emergency Room Technicians, and clerks.

To all the Staff of the ancillary services: Laboratory, Radiology, Respiratory Therapy, Housekeeping, Security, Engineering, Dietary.

To the volunteers, some of the most unselfish and unheralded people we know.

To the area paramedics and ambulance personnel, who allow us to extend emergency treatment beyond the hospital's walls.

TO ALL OF THESE PEOPLE WE SAY THANK YOU.

We have conspicuously failed to mention one group. Not through an oversight but rather because we believe they deserve particular acknowledgment.

A VERY SPECIAL THANK YOU TO OUR ASSOCIATES IN MEDICAL CARE — THE NURSES WHO CHOOSE TO WORK IN THE EMERGENCY DEPARTMENT.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Located in Michigan's Upper Peninsula, 12 unit motel and 8 stall mobile home park. Located on US Hwy. 2 in Manistique. \$100,000.

Small restaurant, 5 rental units, wrecker service and repair garages — 26 1/2 acres, 3 B.R. mobile home on US Hwy. \$129,900.

UNITED FARM REAL ESTATE
Ruth Ramelis — Tel. 906-477-6390

4 kamb. namas pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Marquette Parke. Gazinis šildymas su radiatoriais. Kaina prieinama.
Tel. — 599-3021

APARTMENT BUILDING FOR SALE

SUBURBAN

Home plus income in a wooded residential setting. Spacious 8 room owner's apt. Full Bsm't. & Garage. Hurry to this exceptional value near I-55 and Tollway. \$125,000.

WILLAS & ASSOCIATES
8240 S. Wolf Road
Willow Springs, IL 60480
Tel. — 939-9455

PROGNOZ — OPPORTUNITIES

Parduodamas geras Delikatėsų and Catering biznis
Oak Lawn rajone.
Teirautis telefonu —
423-8616

ĮNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas gražus butelis, antroje aukšte, rimtam, nerūkančiam asmeniui.
71 gatvė prie Kedzie
Tel. — 925-9159

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSILDYMAS

Remontuojami, išvalau ir paruošiu dėl žiemos visų rūšių šildymo sistemas. Pakelėsiu vandens šildytuvus. Skambindami turėkite kantrybės, palaukit atsakymo. Norėčiau, kad šaukimus duome nuo spal. 30 iki lapkr. 25.

A. BANY — Tel. 447-8806

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai,
Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2900

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-tos val. vakaro.

Tel. — 476-3950

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

M.A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių išskvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

RE/MAX
paulius jasinevicius

LEMONT AREA

OPEN HOUSE — SUN. October 6th 1-4:00. Lovely large older 2 story bedroom home on 2 lots. Full basement & 1 1/2 car garage. Convenient location. Loads of charm. 700 Illinois Street. \$76,000.

OPEN HOUSE — SUN. October 6th 1-4:00. Dramatic 3 bedroom cedar contemporary with loft overlooking living area, full basement, 2 car attached garage. A must to see!! 113 Alpine Ln. \$144,900.

We have many new homes and vacant lots to choose from. Call Century 21

Olsick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

Aidas apžiūrėjimui sekmadienį
spalio 6 d. nuo 1-4 popiet

3357 W. 66TH STREET

7 kamb. mūr. su 4 did. mieg., naujesnis „boilers“ ir elektra. 3 kamb. apt. — ekstra pajamos. 2 maš. mūr. garažas, 1 blokas nuo mokyklos. Sumažinta kaina \$58,900. Skubėkite.

No. 379. *Giminėms arba did. šeimai* — 6 kamb. pirmam aukšte su 3 miegamais. Modernios medinės spintos virtuvėje, moderni vonia, 3 kamb. butas rūsyje, 2 atskiriėjimai — pade-da sumokėti mortgage. Naujas stogas, krosnis ir elektra. 2 maš. gar. su automat. atidarymu. Mūrinis bar-becue, vandens fontanas. Namai puikiam stovy — dar yra įvairių priedų. 61st ir Austin. Skubėkit — skambinkite.

No. 376. 52tra ir Homan. \$51,900.

7 kamb. namas su 4 did. miegamais, 13 vonios, moderni virtuvė, su pus-cyklių nuostabių kampelių. Centrinis šildymas, šeimos kambarys rūsyje. 2 maš. garažas, pildomi taxai, idealus didėlei šeimai. Prie St. Gall's baž. Skambinkite dabar.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-jų butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus, 25 metų senumo. Atskiri šildymai gazu, 45 p. sklypas, 1/4 vonios rūsy. 2 maš. mūr. garažas. Five Holy Marys parapijoje. Skambinkite dabar.

No. 395. 55ta ir Kedzie, 5 mieg. 8 kamb. mūr. 5 karališko dydžio mieg., 2 vonios, didelė virtuvė, užbaigtas rūsy, 2 maš. gar. su automat. durų atidarymu, daug kitų priedų. Arti prie St. Gall's bažn., krautuvės ir autobuso. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas-kambinkite telefonu. Mūsų pardavė-jai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau sten-giamės. Namą įvertinimui skambin-kite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Drąsdinimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

PLATINKITE „DRAUGĄ“.

CLEVELANDO ŽINIOS

Clevelande vykusios lietuvių liaudies meno darbų parodos lankytojos įsigijo detroitskės menininkės Antaninos Jonynienės sukurtas vazas. Iš k. E. Nainienė, M. Bajoraitienė ir V. Žiedonienė. Sėdi registratorė J. Jonaitienė. Nuotr. V. Bacevičiaus

„TAUPOS“ KREDITO KOOPERATYVAS ARTĖJA PRIE MILIJONO

Per paskutiniuosius porą mėnesių „Tautos“ kooperatyvas smarkiai paaugo nariais ir įnašais. Kooperatyvo kapitalas jau siekia 3/4 milijono dolerių. Kooperatyvo pirmininkas Vytautas A. Stąskus tikisi, kad iki šių metų galo „Tautos“ kapitalas jau sieks vieną milijoną dolerių. Už terminuotus taupymo sertifikatus šiuo metu „Tautoje“ mokami aukščiausi nuosimčiai. Prieš investuojant ar atnaujinant sertifikatus, palyginkit terminų sąlygas ir mokamus nuosimčius „Tautoje“ ir kituose bankuose.

Mūsų pirkimo (nekilnojamo turto) paskolos jau išduodamos. Taip pat duodama ir refinancing loans: namų savininkai, turintieji paskolas

(mortgages) iš aukštesnių nuosimčių, nei galima gauti šiuo metu, galite sumažinti mokamus nuosimčius paimdami paskolą „Tautoje“. Smulkesnių informacijų apie įvairias paskolas teiraukitės „Tautos“ įstaigoje. Primename visiems nariams, kad jau išduodame pinigines perlaidas (money orders), ir priimame mokėti už telefoną, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

„Tauta“ yra vienintelė lietuvių finansinė institucija Ohio valstijoje, aptarnaujanti tikiai lietuvius. Raginame ir kviečiame visus Clevelando ir kituose Ohio valstijos miestuose gyvenančius lietuvius jungtis į savo kredito kooperatyvą. Kooperatyvo adresas: TAUPA Lithuanian Credit Union, Inc., 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119

VAS

RENGINIAI CHICAGOJE

Spalio 4-6 d. — Lietuvių moterų kolektyvo Fullerton Cenacle vienuolynas, North 513 Fullerton Pkwy. Praves kun. K. Pugetičius.

Spalio 5 d. — Tradicinį Rudens balių V. ir Ir. Jonynų salėje Chesterton, Ind., rengia Beverly Shores Lietuvių klubas.

— Cicero jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ metinis „Švyturio“ pokylis šaulių namuose, Chicagoje.

— Antklodžių dyksniavimo (quilting) pamokos jaunimui Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Spalio 6 d. — Sol. Praurimės Ragienės ir gitaristo Lino Dambrovos koncertas Jaun. centro didž. salėje. Rengia „Margutis“.

— Pranciškiečių seselių remėjų metinis seiras Marijonų svetainėje. Pradžia 11 val. ryto šv. Mišiomis koplyčioje.

— Religinės skaitybos būrelio pirmas susirinkimas Jaunimo centro posėdžių kmb. Knygų referuos ir diskusijas praves Mykolas Drunga ir Algimantas Kezys.

— Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos Chicago skyriaus suvažiavimas. 10:00 val. r. šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. 11:00 val. r. suvažiavimas parapijos salėje.

Spalio 11 d. — Rašytojo a.a. A. Barono penkių metų mirties minėjimas. Jaunimo centro kavinėje rengia Lietuvių rašytojų draugija.

— Meno darbų paroda Čiurlionio galerijoje, Jaun. centre.

Spalio 12 d. — „Dirvai“ parenti pobūvis Jaunimo centro didž. salėje.

Spalio 13 d. — Putnamo seselių remėjų rengiama madų paroda Jaunimo centro didž. salėje.

— Vilniaus Dienos minėjimas ir knygos „Rytų Lietuva“ anglų kalboje sutiktuvės Šaulių namuose. Rengia Chicago vilniečiai.

Spalio 18 d. — Švietimo Tarybos vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

— Akademikų skautų sueiga Jaun. centro maž. salėje.

Spalio 19 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio metinė šventė Jaunimo centro kavinėje.

— Lietuvos Dukterų balius Jaunimo centro didž. salėje.

— Tauragės klubo banketas Šaulių salėje.

Spalio 19 — Marquette Parko Lietuvių namų savininkų banketas parapijos salėje.

Spalio 20 d. — Derliaus šventė Lietuvių Tautiniuose namuose. Ruošia Lietuvių Moterų fed. Chicago klubas.

— Lietuvos Dukterų draugijos 25 metų veiklos sukakties minėjimas Jaun. centro didž. salėje.

— Panevėžiečių klubo susirinkimas Jaun. centro maž. salėje.

Spalio 25 d. — Keturioliktoji metinė lietuvių fotografų meniško nuotraukų paroda M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

— Julijos Zdanienės meno darbų paroda.

Spalio 26 d. — Dariaus Girėno liuanistinės mokyklos pokylis Jaunimo centro kavinėje. Ruošia mokyklos tėvų komitetas.

— Anglijos Lietuvių klubo suaktuvinis banketas Jaunimo centre.

Spalio 27 d. — Sol. Eglės Rukštelės - Sundstrom recitalis (Lietuvių operai parenti) Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 1 d. — Lietuvių moterų rašytojų literatūros vakaras Jaun. centre. Rengia Putnamo seselių remėjos.

Lapkričio 2 d. — Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas Tautiniuose namuose.

— Leonardo Šimučio 10 m. mirties minėjimas — banketas Lietuvių Tautiniuose namuose. Paskaitą skaitys J. Laučka. Rengia ALTas.

Lapkričio 3 d. — Marijonų bendradarbių Chicago apskrities žaidimų popietė marijonų vienuolyno svetainėje.

— Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo, rengiamos Bendruomenės pasauliečių komiteto ir sklypų savininkų draugijos.

Lapkričio 8 d. — Dail. Telesforo Valiaus monografijos sutiktuvės Jaun. centro maž. salėje. Ruošia Jaun. centro Moterų klubas.

— Ekumeninio būrelio vakaronė Jaun. centro kavinėje.

Lapkričio 9 d. — „Puota jūros dugne“ — tradicinis jūrų skautininkų „Grandies“ ruošiamas pokylis Jaunimo centre.

— LB Brighton Parko apylinkės tradicinis Rudens balius Šaulių namuose.

— Chicago Lietuvių Golfo klubo metinis pokylis Ateitininkų namuose Lemonte.

Lapkričio 10 d. — Clevelando Vyrų okto, vadovaujamo Rytų Babicko, koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia Vasario 16-tosios gimnazijai remti komitetas.

Lapkričio 15 d. — Moterų rankdarbių paroda Jaunimo centro maž. salėje. Rengia Jaun. centro moterų klubas.

— Akademinių Ateitininkų vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

Lapkričio 15-17 d. Ateitininkų akademinių savaitgalių Jaunimo centre Chicagoje ir Ateitininkų namuose Lemonte.

Lapkričio 16 d. — ČALM balius Jaunimo centro didž. salėje.

— Lietuvių Fondo vajas banketas Tautiniuose namuose.

— Akademinių ateitininkų paskaita Čiurlionio galerijoje, Jaun. centre.

Lapkričio 17 d. — Tilžės Akto paskelbimo sukakties minėjimas Šaulių namuose. Rengia Maž. Lietuvos Rezistencinis sąjūdis.

— Clevelando „Uzdainuokim“ ansamblio koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia Lietuvių Moterų fed. Chicago klubas.

Lapkričio 17 d. — Clevelando „Uzdainuokim“ ansamblio koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia Lietuvių Moterų fed. Chicago klubas.

— v.s. Prano Nedo mirties metinių minėjimas. Šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir minėjimas Jaunimo centre. Rengia Chicago skautininkų-kių Ramovė.

Lapkričio 22 d. — Dail. Kiaulėno kūrinių paroda Čiurlionio galerijoje Jaun. centre.

Lapkričio 23 d. — Lietuvių operos balius su tradiciniais laimėjimais Lietuvių Tautiniuose namuose.

— Ateitininkų balius Jaunimo centro didž. salėje.

— Marquette Parko liuanistinės mokyklos vakaras Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Rengia Tėvų komitetas.

— Mokslinės konferencijos vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

Lapkričio 23-24 d. PLB Švietimo ir Tautinio auklėjimo komisijos rengiama mokslinė konferencija „Tauti-

nės sąmonės išlaikymas išeivijoje“. Konferencija vyks „Čiurlionio galerijoje“.

Lapkričio 24 d. — Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas Jaun. centro didž. salėje. Rengia Ramovėnai ir Birutietės.

— Amerikos Lietuvių Respublikonų Illinois lygos 14-tas metinis žymenų įteikimas Lietuvių Tautiniuose namuose.

Lapkričio 27-30 d. Mokslo ir kūrybos simpoziumas Jaunimo centre.

Lapkričio 30 d. — Futbolo klubo „Lituanica“ 35 m. suaktuvinis banketas Chateau Bu-Sche salėje, 115ta ir Kedzie.

Gruodžio 1 d. — „Margutis“ koncertas Jaunimo centre.

Gruodžio 8 d. — Jaunimo centro tradicinė vakaronė JC didž. salėje.

— Anglijos Lietuvių klubo susirinkimas Jaun. centro maž. salėje.

— „Dainavos“ ansamblis, kartu su „Spindulio“ taut. šokių vieneto šokėjais, kviečiami Cicero-Berwyn Fine Arts Council, atliks „Lietuviškas vestuvės“ Morton West auditorijoje, Cicero.

Gruodžio 14 d. Dariaus Girėno liuanistinės mokyklos Kalėdų eglutė Jaun. centro didž. salėje.

Gruodžio 15 d. — Skautų Kūčios Jaun. centro didž. salėje.

Gruodžio 22 d. — Ateitininkų Kūčios Jaun. centro maž. salėje.

DRAUGAS, 1995 m. penktadienis, spalio mėn. 4 d.

Gruodžio 31 d. Naujųjų Metų sutikimas Jaun. centro kavinėje. Ruošia „Dainavos“ meno ansamblis.

— Lietuvių Operos rengiamas Naujųjų metų sutikimas Jaunimo centro didž. salėje.

FREE HEARING TEST
For Senior Citizens
Personal Sound Hearing Aid Service
Tel. — 294-0006
Please call in English for appointment.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

**A. + A.
BRONTUS MILAUSKAS**
Mirė 1984 m. spalio mėn. 3 dieną.

Sueina vieneri metai, kai netekome mūsų brangaus vyro, tėvo ir senelio. Minint tą skausmingą sukaktį, šv. Mišias laisvai atšaukiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 5 d. 9:30 valandą ryto. Prašome gimines, draugus ir palikuonis prisiminti a. + a. Bronių savo maldose ir dalyvauti šventose Mišiose.

Nulūžusi žmona Antanina, dukterys: Dama, Birutė, Aldona, Regina su šeimomis.

Mylimam tėveliui
A. + A. VLADUI RIMAVIČIUI
mirus, mūsų mielai sėsi Sofijai Jelionienei ir visiems artimiesiems reiškiamės nuoširdžią užuojautą.

CHICAGO SKAUTININKŲ-Ų RAMOVĖ

**A. + A.
MYKOLUI MAKSVYČIUI** mirus,
jo žmoną Alfredą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAVID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2532 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

**STĖPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ**

Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

**A. + A.
Prof. SIMUI SUŽIEDĖLIUI,**

—buv. Ateitininkų Vyriausiam Vadui—mirus. jo žmonai ANTANINAI ir sūnams: VYTAUTUI, ANTANUI, REMIGIJUI, ELIGIJUI ir AUGUSTINUI bei jų SEIMOMS reiškiamės giliausia užuojautą.

BOSTONO ATEITININKAI

A. + A. ANTANINAI KAUSIENEI
mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia liūdinantiems vyrai, dukterims ir visiems velionės artimiesiems.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. + A. VLADUI RIMAVIČIUI
mirus,
jo žmonai, sūnui Antanui ir dukrai Sofijai Jelionienei su šeimomis reiškiamės gilia užuojautą.

STEFANJA BALTUSIENE
TADAS IR GENE BAUŽAI

A. + A. ALDONAI PETRAVIČIENEI
mirus,
gilia užuojautą reiškiamės dail. Viktorui Petravičiui ir jo šeimai.

ELEANORA IR ALEKSANDRAS
MARCIULIONIAI

**A. + A. ALDONAI MARIJAI
PETRAVIČIENEI**
amžinybėn iškeliavus, vyrai: dail. VIKTORUI PETRAVIČIUI dukrai IZIDAI, sūnui LINUI, jų SEIMOMS ir GIMINEMS reiškiamės gilia užuojautą.

MAGDALENA ir JONAS STANKONAI

**A. + A.
JUOZUI ZASČURINSKUI**
iškeliavus amžinybėn,
jo žmoną ZOFIJĄ, sūnus VYTAUTĄ ir ANTANĄ su SEIMOMIS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VANDA ir ANTANAS GRUZDZIAI
Florida

**PASSBOOK
SAVINGS...**
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

**Mutual Federal
Savings and Loan**

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7747

Hours: Mon.-Fri. 9-4 Thurs. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOANS SINCE 1905

APYLINK MUS

x Vysk. Paulius Baltakis suteiks sutvirtinimo sakramentą ateinančių metų kovo mėnesį. Jau dabar reikia registruotis suaugusiems pas kun. J. Kidyką tel. RE 7-8400. Vaisiai registruojasi liuanistinėse mokyklose pas tikybos mokytojus arba pas Jolantą Mockaitienę Lemonte.

x Regina ir Napoleonas Sabaliūnai, anksčiau ilgai gyvenę Chicagoje, o dabar kuris laikas Hot Springs, Ark., yra atvykę į Chicago aplankytis savo dukterų šeimų ir kitų artimųjų. Jie žada čia dar pabūti iki ateinančios savaitės vidurio. Ta proga jie applanke „Draugo“ redakciją, painformavo apie Hot Springs lietuvių veiklą ir įteikė Lietuvių Bendruomenės apylinkės auką. R. Sabaliūnienė šiuo metu yra išrinkta LB apylinkės pirmininke.

x S. Kryžiaus ligoninės savanoriai pagelbininkai spalio 11 d. nuo 7 val. turės kepsnių išpardavimą, o spalio 24-25 dienomis nuo 7 val. turės mažą bazarį. Kviečiami buvę pacientai ir draugai pasinaudoti.

x Vincas Olšauskas skaitys Aloyzo Barono humoristinius eilėraščius Jaunimo centro kavinėje spalio 11 d. 7:30 v.v., minint A. Barono penktas mirties metines. Akademija rengia Lietuvos Rašytojų draugiją.

x Religinės skaitybos būrelio pirmas šio rudens susirinkimas bus šį sekmadienį, spalio 6 d., 11 val. ryto Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Bus diskutuojama W. Taylor Stevenson knyga „History as Myth“. Knyga referuota ir diskutuojama Mykolas Drunga ir Algimantas Kezys. Besidomintys kviečiami atsilankyti.

x Justinas Žemaitis dainuos šimtmetes dainas Alvydo pažmonyje Lietuvio sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvauja visi pažmonio kultūrinės programos pildytojai. Kraujospūdis matavimas. Alvydo gėrybės pasivašinimas. Grybų užkandis. Visi laukiami.

x Dr. V. Janevičius, Kankakee, Ill., būdamas lietuviškos spaudos sunkumais, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 22 dol. auka. Dr. V. Janevičius įrašome į garbės sąrašą, o už auką nuoširdus aciu.

x Buv. Liet. Policijos Tarnautojų Klubas Krivulės metinis susirinkimas įvyks šiuo spalio 6 d. sekančia tvarka: 10:30 pamaldos Marquette Parko bažnyčioje, 12:00 val. susirinkimas Anelės Kojak — 4500 S. Talman, salėje. Prašome skaitlingai dalyvauti. — Valdyba. (pr.)

x Birutė Zalatorienė, Travel Adversers Inc. savininkė šeštadienį, rugsėjo mėn. 28 d., su 23 keleiviais išskrido į Tolimus Rytus. Kelionėje aplankys Japoniją, Formozą, Hong Kongą, Singapūrą ir Siama. Kurie nespėjote prie šios kelionės prisidėti, sekančiais metais yra planuojama kelionė į Kiniją. Birželio mėn. 11 d. 1986 metais. Brošūros neužligo pasirodys. Kreipkitės į mus — 1515 N. Harlem, #110, Oak Park, IL 60302, telef. 312-524-2244. (sk.)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

x Lietuvių enciklopedijos XXXVII, antrasis papildymas tomas, 704 psl., kaip praneša jo leidėjas Juozas Kapočius iš Bostono, jau baigiamas spausdinti ir lapkričio mėnesį bus siuntinėjamas visiems, kurie jį užsisakė ar užsisakys. Padidėjus spaudos išlaidoms ir puslapių skaičiui, 1 egz. kainą teko pakelti ligi 33,50 dol. Norintieji knygą gauti ir turėti pilną LE komplektą prašomi nedelsiant pinigų išsiųsti adresu: Lietuvių Enciklopedija, P.O. Box 95, So. Boston, MA 02127. Knyga bus išsiųsta paštu.

x Gitaristas Linas Dambraiva šiandien atvyksta į Chicago. Koncertas, kuriame programą atliks sol. Praurimė Ragienė ir Linas Dambraiva, bus spalio 6 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Po koncerto bendros vaišės kavinėje. Rengia „Margutis“.

x Chicago ateitininkų sendraugis skyrė pirmą rinkimą Kazys Pabedinskas paaukojo Lietuvių Katalikų federacijos Chicago apskrityje suvažiavimui paremti. Suvažiavimas bus šį sekmadienį, spalio 6 d., Nekalto Prasidėjimo parapijoje Brighton Parke. 10 val. ryto šv. Mišios, aukojamos vysk. Vincento Brizio, o po to suvažiavimas parapijos salėje.

x Kun. dr. J. Tadauskas, Toronto, Ont., Kanada, su laimėjimų šaknelėmis atsiuntė 50 dol. „Draugo“ stiprinimui. Kun. dr. J. Tadauskui, mūsų garbės prenumeratoriui ir dideliame „Draugo“ rėmėjui, tariame nuoširdų aciu.

x Emilija Čiakienė, East Chicago, Ind., grąžindama laimėjimų šakneles, pridėjo ir 17 dol. auką. Labai dėkojame.

x Kun. B. Pacevičius, Toronto, Kanada, mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, atsiuntė 100 dol. „Draugo“ laimėjimų ir grąžino laimėjimų šakneles. Kun. B. Pacevičiui už tokią realią paramą labai dėkojame.

x Kazys Morkus, Melrose Park, Ill., parėmė „Draugą“ 22 dol. auka ir pratęsė jo prenumeratą vieneriems metams. K. Morkų įrašome į garbės sąrašą, o už mielą auką nuoširdus aciu.

x Jadvyga Kanapė, Coral Springs, Fla., būdama lietuviško žodžio rėmėja atsiuntė 22 dol. dienraščio palaikymui ir pratęsė jo prenumeratą. J. Kanapė skelbiame garbės prenumeratorio, o už auką nuoširdus aciu.

x Vacius Anskis, Toronto, Ont., Kanada, pratęsė „Draugo“ prenumeratą, užsisakė naujausius leidinius ir dar pridėjo 20 dol. dienraščio palaikymui. V. Anskį įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos tariame didelių aciu.

x Jonas Draugelis, St. Petersburg, Fla., mūsų nuoširdus rėmėjas, atsiuntė visą šimtą „Draugui“ ir pratęsė jo prenumeratą vieneriems metams. J. Draugelį įrašome į garbės sąrašą, o už gražią auką mūsų mielam skaitytojui tariame nuoširdų aciu.

x Vytautas Raulinaitis, Palos Hills, Ill., Ed. Sakalauskas, Ellicott City, Md., Julia Mack, Worcester, Md., Antanas Poškus, Mississauga, Kanada, Raimundas Pečiulis, Hammond, Ind., Petras Sakas, Glendale, Cal., K. Giedraitis, Ypsilanti, Mich., Ona Micuta, Omaha, Nebr., Birutė Bagdonas, Palos Hts., Ill., Ona Rutkauskas, Southfield, Mich., Petronėlė Kumeta, Worcester, Mass., Regina Spirauskas, Glendale, Cal., Zita Dreslius, Hartford, Ct., atsiuntė po 10 dol. auką ir kiekvienas pratęsė „Draugo“ prenumeratą. Labai dėkojame.

„Draugo“ bankete Jaunimo centre salėje rugsėjo 28 d. svečiai, žiūrint iš scenos. Prieky sėdi Čepaitienė, A. Dzironas, K. Čepaitis, Balfo centro valdybos pirm. M. Rudienė, inž. A. Rudis, S. Semeniūnė ir kt.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIET. MOT. FED. CHICAGOS KLUBAS

Po atostogų susirinko rugsėjo 15 d. Susirinkimą pradėjo pirmininkė J. Kerelienė, sekretoriavo valdybos sekretorė S. Kerelytė. Praeitą susirinkimo protokolą perskaitė F. Braunienė. Pirmininkė trumpai priminė, kas jau buvo padaryta. Apgailėstavo, kad dėl mažo susidomėjimo numatytos išvykos vasaros metu turėjo būti atšauktos. Plačiau nušvietė ateities užsimojimus:

x Arch. inž. Jonas ir Jolana Krutuliai, Chicago, Ill., M. Dingailienė, Union Pier, Mich., Vaclovas Valys, Cleveland, Oh., grąžindami laimėjimų šakneles, pridėjo ir po 20 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame.

x E. Tallat-Kelpša, Evergreen Park, Ill., Jonas Veiveris, Felix Mackevičius, N. Šumskienė, visi iš Chicago, kiekvienas pridėjo po 20 dol. aukų ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame už lietuviško žodžio rėmimą.

x Algirdas A. Reventas, Houston, Tex., grąžindamas laimėjimų šakneles, pridėjo ir 55 dol. savos spaudos rėmimui. A. A. Reventui, mūsų garbės prenumeratoriui ir lietuviškos spaudos rėmėjui, tariame nuoširdų aciu.

x P. Petrėnas, Sudbury, Ont., Kanada, atsiuntė 40 dol. lietuviško žodžio palaikymui ir kartu grąžino laimėjimų šakneles. P. Petrėnui už gražią auką labai dėkojame.

x Kun. V. Cukuras, Putnam, Conn., grąžino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Nuosirdus aciu už mielą auką.

x Dr. J. Jakševičienė, Chicago, Ill., mūsų nuoširdi rėmėja, grąžino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame.

x Dr. Juozas Briedis, Le Mont, Ill., visuomenininkas, „Draugo“ didelis rėmėjas, grąžindamas laimėjimų šakneles, pridėjo ir 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x Dr. Dana Vitkienė, Palos Hts., Ill., su laimėjimų šaknelėmis atsiuntė 25 dol. auką. Dr. D. Vitkienė, mūsų garbės prenumeratorė ir rėmėja, tariame nuoširdų aciu.

x Vladas Kaupas, Philadelphia, Pa., parėmė „Draugą“ 27 dol. auka ir pratęsė jo prenumeratą vieneriems metams. Vl. Kaupą, mūsų mielą lietuviškos spaudos rėmėją, įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą ir kartu labai dėkojame.

x Vladas Pleckaitis, Toronto, Kanada, suprasdamas lietuviško žodžio nelengvą kelią išsivijoje, atsiuntė 22 dol. auką ir pratęsė „Draugo“ prenumeratą. Vl. Pleckaitį, mūsų mielą rėmėją, įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

spalio 20 tradicinė Derliaus šventė Tautiniuose namuose, lapkričio 10 šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje už mirusius nares ir užkandžiai posėdžių kambaryje, lapkričio 17 koncertas, kurį atliks Clevelando dainos ir muzikos vienetas „Uzdainuokim“, lapkričio 23-24 dienomis Federacija talkina PLB Švietimo ir tautinio auklėjimo komisijos rengiamai mokslinei konferencijai „Tautinės sąmonės išlaikymas išsivijoje“, gruodžio 15 — kaledinis susirinkimas.

Negalima būtų sakyti, kad nuobodu ir nėra kas veikti, tik spėkim eiti, o jei priklausai dar kitoms organizacijoms, tai ir laiko trūksta. Pirmininkė pasiūlė, kad reikėtų kooptuoti dar dvi nares į valdybą, ir susirinkimas tam pritarė. Taip pat buvo nutarta, kad reikia sutvarkyti klubo albumą, kuris liktų ir atčiai. Tai būtų lyg mūsų veiklos istorija. Tam reikalingi turatai iš kasos paimiti 50 dol. Derliaus šventė yra ruošiana kasmet rudeniop. Būna meninė programa, pagal tradiciją atnešamas pabaigutinių vainikas ir įteikiamas vakaro šeimnininkė. Šis paprotys Lietuvoje tikriausiai buvo kiek kitoks. Čia teko prisitaikyti prie aplinkos ir sąlygų. Pati Derliaus šventė nukelta toliau ir rudenį ir į patalpas, kas būdavo lauke ir baigus kirsti rugius. Rasos Poskočimienės vadovaujama tautinių šokių grupė „Spindulys“ atliks meninę programą — jie ir pašoks ir padainuos.

Susirinkimui pasibaigus, po

Al. Likanderienė

Demonstracijos prieš Sovietų Sąjungos užs. reikalų ministerį Washingtono. Jose dalyvavo pabaltiečiai, ukrainiečiai, afganiečiai ir kt.

JAV

— Nedaug lietuvių yra San Diego, Cal., mieste, bet jie turi savo klubą „House of Lithuania“. Anksčiau rinkdavosi privačiuose namuose, dabar susirenka vienoj laido tuvių istaigos salėje. Salė apšaldoma, prie gero susisiekimo. Klubui pirmininkauja energinga ir sumani pirmininkė Marcy Burge, kuri gražiai praveda susirinkimus. Kartais pasireiškia Antanas Demikis, Edvardas Sirutis ir kt. Klubui priklauso apie 30 šeimų.

— Kun. Vincas Nevulis, Amerikoje gimęs lietuvis, sėkmingai vadovavo Our Lady of Lourdes parapijai Sun City West. Dabar dėl sveikatos sutrikimo iš pareigų pasitraukė, o jį vietą paskirtas kitas klebonas, kuris turės baigti statyti pradėtą bažnyčią. Sun City miestelyje — kurortinė vietoje gyvena ir nemažai lietuvių.

— St. Peterburgo, Fla., Lietuvių klubo susirinkimas buvo rugsėjo 21 d. Jame dalyvavo 101 narys. Pirmininkas K. Jurgėla pranešė, kad šiemet jau mirė 13 narių, įstojo 31 naujas narys. Pranešimus padarė izd. J. Kirtiklis, rev. kom. pirm. J. Žvynys, direktorė A. Miliauskienė ir pirm. K. Jurgėla. Jis pabrėžė, kad uraganu metu Lietuvių klubas buvo prigludęs 70 asmenų. Klubas sezonas atidaromas spalio 12 d. 5 val. vak.

— Tautos šventės minėjimas St. Peterburge lietuviams buvo rugsėjo 3 d. Pamaldas šv. Vardo bažnyčioje laikė keturi kunigai, pamokslą pasakė kun. V. Zakaras. Akademine dalis buvo lietuvių klube, kur patį minėjimą atidarė LB apylinkės pirm. A. Dūda. Paskaitą skaitė kun. Viktoras Dabušis. Meninėje dalyje paskambino pianinu Aldutė Bobelytė ir O. Petrikienė padėklamavo D. V. Virbicko, St. Peterburgo gyventoją, eilėraščius.

KANADOJE

— Med. gyd. dr. Aukšuo- lė T. Lingytė išvyko į Europos gydytojų konferenciją Ispanijoje. Ji ten praleis porą savaičių atostogų, aplankys žymesnes Ispanijos vietas.

— E. S. P. Tolvaišiai iš Sudburio persikėlė gyventi į Torontą, kur jau pirmiau Toronto universitete mokėsi dukrelė Jūratė.

— Zita Prakapaitė, per vasarą buvusi vadove Dainavoje ir Neringoje, baigusi aukštusius liuanistikos kursus Loyola on the Lake, Akron, Ohio, taip pat išbuvusi savaitę ateitininkų kongreso stovykloje ir išsilmėse, grįžo toliau tęsti studijas Western Ontario universitete.

— Jūratė Uleckaitė, daktarė Arstikaitės-Uleckienės ir J. Ulecko dukterė, jau trečiai metai studijuoja mediciną Toronto universitete. Taip pat ir jos brolis Gintaras pirmus metus įstojo studijuoti į Western Ontario, Londone, universitetą.

— Dešimt Kanados lietuvių buvo išvykę į Loyola on the Lake, Akron, Ohio, studijuoti liuanistinius kursus, kuriuos sėkmingai baigė B. Abromaitytė, M. Adomonytė, D. Čuplinskas, I. Čuplinskaitė, V. Čuplinskas, Z. Prakapaitė, R. Prakapas, M. Rudytė, R. Kuraitė ir kun. E. Putrimas. Tai pirmieji metai, kai KLB švietimo skyrius suorganizavo ir Kanados lietuvių fondas kartu su Kojalaicų fondu apmokėjo visas išlaidas. Būrelis mokėsiuvių ir studentų, kurie ir iki šiol veikliai pasireiškia liet. organizacijose bei tautinių šokių grupėse, geriau pramoko lietuvių kalbą.

— „Gintaro“ ansamblio po vasaros vėl pradėjo repetitijų ir veiklos sezoną. Vyresnieji šokėjai repetitijas daro sekmadieniais Lietuvių namuose. Vaikų grupė, kuriai vadovauja R. Rusinavičienė ir A. Bireitaitė, repetuoja Prisi- kėlimo parapijos salėje 6:30 val. vak. Į Vaikų grupę priimami vaikai nuo 8 metų. Vidurinei grupei vadovauja R. Yčienė. Į šią grupę priimami vaikai nuo 13 metų.

— Kanados Lietuvių dienosen programą atliks Toronto tautinių šokių grupė „Atžalynas“, vadovaujamas L. Pacevičienės ir V. Vitkunaitės, Montrealio vyrų oktetos, Aušros Vartų parapijos choras ir dainos grupė „Gintaras“ iš Montrealio. Taip pat programoje dalyvaus Montrealio mergaičių choras „Pavasaris“, Hamiltono Aušros Vartų choras, Hamiltono „Aidas“ ir Ottawos „Ramunėlės“. Lietuvių dienos bus Toronte spalio 11-13 dienomis.

— Ev. ref. kunigo Povilo Dilio 80 metų amžiaus sukaktis buvo paminėta Išganytojo evangelikų parapijoje Toronte rugsėjo 15 d. Programai vadovavo I. Šernaitė-Meiklejohn. Buvo daug sveikintųjų iš LB, evangelikų ir katalikų kunigų, šeimos narių, visuomenės veikėjų. Kun. P. Dilys yra iš Chicago ir aptarnauja jau dvejus metus evangelikų Išganytojo parapiją Toronte. Yra studijavęs Lenkijoje, Rusijoje, Vokietijoje, lietuviškai išmokęs tik iš žmonos lietuvaits ir patarnavo lietuviams, nes gimęs Vilniuje ir jautėsi lietuviu. Jis yra vienas iš ekumeninio sąjūdžio Chicagoje steigėjų ir nuolatinis jo dalyvis.

— A. A. Elzė Jankutė, Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus paskirto dukterė, 92 metų amžiaus, buvo palaidota lietuvių kapinėse Mississaugoje. Pamaldas atlikė iš Chicago atvykęs evangelikų vysk. A. Trakis, kun. A. Žilinskas, kun. P. Dilys ir kat. kun. J. Staškus. Pamokslus pasakė vysk. A. Trakis ir kun. J. Staškus.

— Hamiltono Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo paminėta Tautos šventė šv. Mišiomis, kurias atliko kun. J. Liauba. Jis pasakė ir patriotišką pamokslą. O. Žukauskaitė skaitė maldas, o kitas jaunimas atnešė prie altoriaus simbolines aukas. Pirmą kartą po vasaros atostogų giedoją Aušros Vartų parapijos choras.

— Mergaičių choras „Aidas“ pradėjo savo dainų sezoną. Jam vadovauja muz. J. Govedas. Repetitijos vyksta sekmadieniais po pietų. Šis choras ieško ir naujų choristų, nes yra pasiryžęs plėsti savo repertuarą.

— St. ir Vyt. Fledžinskai iš Kalifornijos buvo atvykę pas Breichmanus į Hamiltoną. Ta proga jie applanė ir kitus kaimynus. V. Fledžinskas yra pasižymėjęs fotografas.

— Danutė Kekienė, Hamiltono liuanistinės mokyklos Vysk. Valanciaus mokytoja, su sūnum Tomu vasarą praleido pas savo gimines Punsko krašte. Dabar jau grįžo ir pradėjo dirbti liuanistinėje mokykloje.

— Iš „Stelco“ fabriko po 30 metų darbo į pensiją išėjo Pranas Rimkus ir Klementina Rusinavičienė. Jie padidino pensininkų skaičių Hamiltone.

— Eleonora ir Jurgis Skardžiai iš Sault Ste. Marie, Ont., aplankė Montrealyje gyvenančius senus pažįstamus R. ir G. Tetmajerius. Grįždami dar sustojo Toronte pas Oną ir Juozą Balsius, savo gimines. Lankymu jie labai patenkinti, nes iš tolimo Sault Ste. Marie nelengva išvažiuoti į didžiuosius Kanados miestus.

— A. A. Vladas Balsys, 83 metų amžiaus, palaidotas Toronte lietuvių kapinėse rugsėjo 23 d.